КПСС XXV съездини муносиб кутиб олайлик

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

5 (5609). 8 январь, 1976 йил ПАЙШАНБА Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОН КОМИТЕТИГА
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОН СОВЕТИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Юқори Чирчиқ районидаги колхозчилар, совхоз ишчилари, барча меҳнаткашларини катта меҳнат ғалабаси—давлатга пахта сотиш беш йиллик халқ хўжалик плани 120,3 процент қилиб бажарилганлиги билан самимий табриклайдилар.

Беш йил ичида район хўжаликлари давлатнинг пахта тайёрлаш пунктларига 144 минг тоннадан зиёд пахта элтиб бердилар. Тайёрланган бутун пахтанинг 76 проценти машиналарда терилди. Ҳосилни машинада териш плани 125,7 процент қилиб бажарилди.

Район пахтакорлари ғўза парваришида прогрессив усулларни кенг қўллаш, комплекс механизациялаш туфайли, пахтакорлар, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг, райондаги барча меҳнаткашларнинг астойдил меҳнати, қишлоқдаги катта ташкилий ва сиёсий ишлар туфайли шундай юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Свердлов номли, «Ленинский путь», «Правда», «Ўзбекистон», «Политотдел» колхозлари ва бошқа колхозларнинг меҳнаткашлари пахта тайёрлаш беш йиллик планини бажаришда энг юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Юқори Чирчиқ райони қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари 1976 йилги ҳосил учун дала ишларини намунали бажарадилар, чорва қишловини муваффақиятли ўтказадилар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларини янада ривожлантиришни таъминлайдилар ва КПССнинг XXV съездини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлайдилар, деб қаттиқ ишонч билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СОВЕТ ПАСПОРТИ

Мамлакатимизда СССР гражданининг асосий ҳужжати — янги нусҳадаги паспортлар берила бошланди. Паспортларни партия ва Совет органларининг вакиллари, революция ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, беш йилликларнинг қаҳрамонлари тантанали вазиятда, баланд ватанпарварлик муҳитида топширмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси инсоннинг дилида ўчмас из қолдиради, бу маросимни шонли воқеага айлантиради.

«Қизил муқовали дафтарча» ҳар бир шахснинг кимлигини билдирувчи ҳужжат бўлиб, айни вақтда энг қадрли—Совет гражданлигининг далилидир. Биз ҳаммамиз Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи деб аталмиш битта она Ватаннинг фарзандларимиз. Бу—чорак миллиарддан иборат бўлган ва ўз Ватанини чексиз севадиган, унинг равнақи учун куч-қувватини аямайдиган юздан ортиқ миллатга мансуб эркин, тенг ҳуқуқли гражданларнинг жонажон хонадонидир.

Совет кишилари бизнинг мамлакатимиз жаҳон тарихининг янги даврини очганлиги билан фахрланадилар. Мамлакатимиз Коммунистик партиянинг доно раҳбарлигида қудратли давлат, тинчлик, демократия ва социализм таянчи бўлиб қолди. Биз халқларнинг бузилмас дўстлиги билан, порлоқ келажак—коммунизм учун курашда барча меҳнаткашларнинг ҳоҳиш-ирода ва ҳаракат бирлиги билан фахрланамиз. Мамлакатимизда инсон учун, унинг фаровонлиги ва бахт-саодати учун ҳамма иш қилинаётганлиги билан фахрланамиз. КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига лойиҳаси бунинг янги далилидир. Бу ҳужжатда ўнинчи беш йилликнинг улуғвор режалари белгилаб берилган.

Совет халқининг буюк тарихий ғалабалари учун ватанпарварлик ифтихорининг олижаноб туйғуси шаҳар ва қишлоқ меҳнатчиларини янги-янги зафарларга руҳлантирмоқда. «Юксак даражада ташкил этилган меҳнат ғайрати ўз мамлакатига, социалистик ватанга бўлган меҳр-муҳаббат билан қўшилиб, мўъжизалар яратишга қодирдир»,— деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев.

Миллионларнинг фидокорона меҳнати, ижодий ташаббуси, Советлар мамлакатидаги барча қардош халқларнинг биргаликдаги ҳаракатлари билан коммунистик қурилиш йўлидаги яна бир тарихий чўққи забт этилди, тўққизинчи беш йиллик муваффақиятли бажарилди. Куч-қувватга ва ижодий илҳомга тўлиб-тошган совет кишилари ўнинчи беш йилликни—тинчлик ва бунёдкорлик, самарадорликни ва иш сифатини ошириш, халқ фаровонлигини янада юксалтириш беш йиллигини баланд руҳ билан бошлаб юбордилар. Мамлакатнинг бугунги куни жонажон Коммунистик партиянинг XXV съездига кўрилаётган ҳозирлик туфайли ялпи сиёсий ва меҳнат жўшқинлигининг ёрқин нуридан чароғон бўлиб турибди.

Янги паспорт ўнинчи беш йилликнинг илк кунларида топширила бошлаганлигининг чуқур маъноси бор. КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукумати паспорт системасини янада такомиллаштириш тадбирларини ишлаб чиқиб, қабул қилган қарорига мувофиқ янги паспорт жорий этилди. Бундан буён СССРнинг 16 ёшга тўлган ҳамма гражданлари муддатсиз паспорт оладилар. Меҳнаткашларнинг, Совет органларининг, илмий муассасаларнинг таклифлари ҳисобга олиниб ишлаб чиқилган бу ҳужжатнинг янги намунаси одамларга анча кўп қулайлик яратиб беради.

Паспорт системасига киритилган ўзгартишлар совет жамиятининг чинакам демократизмини, мамлакатдаги социал-сиёсий ва маданий ўзгаришларни, меҳнаткашларнинг манфаатларини ифодалайди. Энди бу система гражданларнинг ўз ҳуқуқлари ва эркинликларини юзага чиқаришларига, давлат ва жамият олдидаги бурчларини бажаришларига янада яхшироқ ёрдам беради, социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ тартиботини мустаҳкамлашга ижобий таъсир қилади.

СССР гражданлари паспортга зўр ҳурмат билан қарашга одатланиб қолганлар. Улар шу ҳужжат билан мустақил ҳаётга қадам қўядилар. Жамиятнинг тўла ҳуқуқли ва тенг ҳуқуқли аъзолари сифатида ўсиб, камол топадилар. Шу билан бирга паспорт совет қонунларига ва ҳаётимиз нормаларига ҳеч оғишмай риоя этиш зарурлигини ҳар бир кишига эслатиб туради. Коммунистик партиянинг узоқ муддатга мўлжалланган социал-иқтисодий сиёсатига мувофиқ янги, янада катта вазифалар ҳал этилаётган ҳозирги шароитда одамларни юксак масъулият, Ватан олдидаги фарзандлик бурчини сезиш туйғусини тарбиялаш жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу ўринда партия, Совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, оилалар ва ҳамма босқичдаги мактаблар, меҳнат коллективлари жуда кўп иш қилишлари мумкин ва лозим.

Совет жамияти инсонга кўп неъматлар беради, бироқ унинг зиммасига юксак гражданлик масъулиятларини ҳам юклайди. Шу мажбуриятларнинг энг муҳими—ватан бахт-саодати йўлида ҳалол ва виждонан ишлаш, унинг қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ишда, турмушда, жамоат ҳаётида ўзига талабчан бўлишдир. Гражданларнинг кўпчилиги ўз хулқ-атворида айни шундай фазилатлар билан ажралиб туради, бинобарин ҳар бир киши ўзининг шу фазилатларини намоён қилиши керак. Шахс ҳуқуқларини бузишнинг, инсон иззат-нафсини камситишнинг ҳар қандай ҳолларига тоқат қилиб бўлмайди.

Паспорт ҳужжатларини бериш ва алмаштириш — давлат аҳамиятига эга бўлган муҳим ишдир. Шу муносабат билан маҳаллий партия ва Совет органлари, жамоат ташкилотлари олдида катта вазифалар турибди. Ҳуқуқни пропаганда қилишни кучайтириш, бизнинг паспорт системамиз социалистик демократиянинг конкрет ифодаси эканлиги тўғрисида мароқли ҳикоя қилиб бериш керак. Паспортлар бериш ва алмаштириш, деб таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг қарорида, совет кишиларида, айниқса ёшларда ватанпарварлик, ўз ватани учун фахрланиш, юксак онглилик, гражданлик бурчини сезиш ва шу бурчни адо этиш учун шахсий масъулият туйғусини янада яхшироқ тарбиялашга ёрдам бериши лозим.

Бу йил 30 миллионта, шундан кейин ҳар йил мобайнида 42 миллионтадан янги паспорт бериб борилади. Маъмурий органлар бу ишни пухта ва уюшқоқлик билан аниқ белгиланган муддатларда жуда оз вақт сарфлаб ўтказиш учун ҳамма ишни қилишлари лозим. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, жамоат ташкилотлари, меҳнаткашларнинг коллективлари милиция органларига актив ёрдам беришлари зарур. Паспортларни топшириш маросимининг ўзи байрам бўлиб қолиши, ҳуқуқ-тартиботни, хулқ-атвор интизомини мустаҳкамлашга кўмаклашадиган бўлиши жуда муҳимдир. Ҳужжатларни революцион жанговор ва меҳнат шуҳрати жойларида топшираётган, бу ишга алоҳида тантана ва аҳамият бахш этаётган ташкилотлар тўғри йўл тутмоқдалар.

СССР гражданининг паспорти... Ҳар бир киши уни шараф билан муносиб равишда олиб юрсин, давлатимиз қонунларини ва социалистик жамият қоидаларини муқаддас билиб бажарсин, Ватанни янада гуллатиб-яшнатишга бутун кучи билан кўмаклашаверсин!

[«ПРАВДА»нинг 7 январдаги бош мақоласи].

ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Янгийўл районидаги Усмон Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси теплица-парник хўжалигида сабзавот маҳсулотлари етиштириш йилдан-йилга кўпаймоқда.

Хўжалик ўтган йили шаҳар меҳнаткашларига 320 тонна ўрнига 350 тоннага яқин бодринг, помидор ва ҳар хил кўкатлар етказиб берди.

Теплица хўжалигида моҳир сабзавоткорлар меҳнат қилишмоқда. У. Қўчқорова, З. Қаюмова, Т. Эгамназаровалар ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, ҳар квадрат метр ердан олинадиган маҳсулот миқдорини планда белгиланганидан ун-тўрт килограммга кўпайтиришга эришдилар. Улар бу йил ҳосилдорликни ўн беш килограммга етказиш ниятидалар.

Парник хўжалиги баҳорга пухта ҳозирлик кўрмоқда. Кўкламгача 1 миллион туп карам, 2 миллион тупдан ортиқ помидор кўчати тайёрланади.

КПСС XXV съезди арафасида шаҳар меҳнаткашларига икки тоннадан ортиқ редиска, ярим тоннага яқин ҳар хил кўкатлар етказиб берилади.

Т. РАҲМОНБЕРДИЕВ.

ТЕЗ ВА СОЗ

Тўққизинчи беш йиллик план топшириқлари муддатидан олдин — 1 октябрда бажарилди. Пландаги 11 миллион 122 минг сўмлик ўрнига 11 миллион 135 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Бу давр ичида 8 минг 962 ўрнига 11 минг 418 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Бу рақамлар Қуйи Чирчиқ районидаги 64-кўчма механизациялашган колонна коллективига тааллуқли.

Тўққизинчи беш йилликни юқори кўрсаткичлар билан якунлаган колонна ишчи ва хизматчилари ўнинчи беш йилликда бундан ҳам юқори натижаларни қўлга киритиш учун ҳаракат қилишяпти. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, янги техника ва прогрессив иш усулларини қўллашга тобора кўпроқ эътибор беришяпти.

Ўнинчи беш йиллик — сифат беш йиллиги. Коллектив азаматлари ўзлари бажараётган ишнинг янада сифатли бўлишига ҳам алоҳида эътибор беришмоқда. Ўтган беш йилликда Қуйи Чирчиқ районидаги Волков номли совхозда 800 қорамолга мўлжалланган сут-товар фермаси, 140 ўринли болалар боғчаси, Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхозда «Юлдузча» пионер лагери, пансионат, 1200 ўринли мактаб бинолари сифатли қуриб берилди.

Б. УСМОНОВ.

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

Чирчиқ кимёгарлари тўққизинчи беш йилликда улкан меҳнат ютуқларини қўлга киритдилар. Шу муносабат билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективига табрик хати йўллаб, корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларини минерал ўғит ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича беш йиллик планни ва зиммага олинган социалистик мажбуриятни муддатидан илгари бажарганликлари билан қизғин қутладилар.

Ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи беш йиллик планни якунловчи йилнинг 29 ноябрида бажарди. Ўтган беш йил давомида пландан ташқари 8 миллион сўмлик маҳсулот, 99 минг тоннадан кўпроқ минерал ўғит ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги беш йиллик топшириқда белгиланганидан 4,9 процент ошди.

Бундай юқори натижаларга, аввало, социалистик мусобақа шарофати туфайли эришилди. Ўзаро меҳнат беллашувининг асосий йўналиши асбоб-ускуналардан фойдаланишни яхшилашга ҳамда технологик режимларга қатъий амал қилишга, илмий-техник тараққиёт ютуқларини жорий этишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилди. Беш йиллик давомида корхонадаги мавжуд асбоб-ускуналарнинг аксарият кўп қисми янги, юқори унумли дастгоҳлар билан алмаштирилди. Бу тадбирларнинг барчаси фақат маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш имконини берибгина қолмай, сифат кўрсаткичларининг ҳам анча яхшиланишига олиб келди. Корхона маркаси билан чиқаётган маҳсулотнинг уч турига давлат Сифат белгиси берилди.

Коллектив номига табрик хати келганлиги муносабати билан кеча кимёгарларнинг маданият саройида тантанали митинг бўлиб ўтди. Митингни ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Б. А. Соболь очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг табрик хатини ўқиб эшиттирди ҳамда бирлашма коллективини ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо билан табриклади.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советига миннатдорчилик изҳор этиш учун сўзга чиққан ишчилар, инженер-техник ходимлар коллективнинг ўнинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари ортиғи билан бажариш учун барча куч ва имкониятларни ишга солишини таъкидладилар.

Ишлаб чиқариш бирлашмаси бош инженери В. А. Сосновский кимёгарларнинг ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини коллектив номидан эълон қилди. Бу йил Чирчиқ кимёгарлари пландан ташқари 2 миллион сўмлик минерал ўғит ва бошқа турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Митингда Тошкент область партия комитети секретари Н. И. Малихин, касаба союзлари область Советининг раиси А. В. Браиловлар иштирок этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ҚИШЛОҚ ТУРМУШИНИ ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ТУБ ПРОБЛЕМАЛАРИНИ ЕРИТИШ СОҲАСИДА ЎЗБЕКИСТОН ИНФОРМАЦИЯ АГЕНТЛИГИНИНГ ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» ва «Ҳақиқати Ўзбекистон» республика газеталари 1975 йил 30 декабрда Ўзбекистон информация агентлиги тайёрлаган тематик саҳифани эълон қилишди. Бу саҳифада республикада колхоз ва совхоз посёлкаларини қайта қуришнинг бориши тўғрисида ЎзТАГ мухбирининг ахборотлари берилди, «Қишлоқ меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш ва қишлоқ турмуш маданиятини юксалтириш масалалари мавзуида ўтказилган бутуниттифоқ илмий-амалий конференциясининг тавсиялари» ҳамда шу масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори асосида қишлоқ учун лойиҳалаш ва қурилишнинг кўпгина етилиб қолган проблемалари кўтарилган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ турмушини қайта қуришнинг туб проблемаларини ёритиш соҳасида Ўзбекистон информация агентлиги кўрсатган ташаббусни маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ва район советларининг ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигига, «Главсредазирсовхозстрой»га, «Узколхозстрой»га, лойиҳалаш ва қурилиш ташкилотларининг, қурилиш саноати корхоналарининг раҳбарларига «Қишлоқ қурилиши — зарбдор қурилиш» тематик саҳифасида ўртага қўйилган асосий масалалар юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилди.

Газета, телевидение ва радио редакцияларига махсус рубрика ва эшиттиришлар ташкил қилиб, уларда аҳолининг турмуш маданиятини юксалтириш соҳасида республика ва область советлари олиб бораётган ишларни, хутор системасини тугатиш, колхоз ва совхоз посёлкаларини лойиҳалаш ва қуриш, қишлоқларни электрлаштириш ва газлаштириш, қишлоқ қурилиши базасини мустаҳкамлаш, қурилиш ишларини янада индустрлаштириш ва қишлоқда уй-жой қурилиш кооперативларини тузиш проблемаларини мунтазам равишда ёритиш таклиф қилинди. Аҳолининг турмуш маданиятини янада ошириш, совет кишиларининг моддий ва маънавий талаб эҳтиёжларини гармоник ривожлантириш, социалистик ҳаёт тарзини пропаганда қилиш ва қарор топтириш соҳасидаги ишлар кучайтирилсин.

ЕР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг XXV съезди лойиҳасида ер ресурсларини, аввалс, ҳайдаладиган ерларни сақлаш ва улардан рационал фойдаланиш таъминлансин, дейилган.

Колхозимиз Олмалиқ шаҳрига туташ бўлгани учун кейинги ўн йил ичида серҳосил 300 гектар еримиз шаҳарга ўтиб кетди. Шунинг учун ҳозир 425 гектар пахта майдони, қисман беда, сабзавот, маккажўхори экадиган еримиз қолди. Шу сабабли ҳар гектар ердан унумли фойдаланиш, мавжуд ерлардан юқори ҳосил олиш биз учун ниҳоятда зарур. Кўп ерлар экин экилмай бекорга ётган бўлса ҳам деҳқончилик қилиб бўлмайди: ҳаммаси нуқул шағал.

1975 йилда колхозчиларимиз астойдил ишлаб, қатъий пландаги 23 ўрнига 31,3 центнердан ҳосил олдилар. Неъмат Турсуналиев, Матмуса Норқулов бошлиқ бригада аъзолари 33—34 центнердан пахта етиштирдилар. Пландан ташқари колхозимиз 381 тонна пахта сотиб, асосий даромаддан ташқари салкам юз минг сўм қўшимча даромад олди.

Арзон ва сифатли пахта етиштириш ҳозир асосий шиор бўлиб қолди. Колхозчиларимиз шунга амал қилиб, тежамкорлик билан ишладилар. Бир центнер пахтанинг таннархи 1974 йилдаги 34 сўмдан 32 сўмга тушди.

Сут ишлаб чиқариш 1974 йилга нисбатан 30 тонна кўпайди, жами 455 тонна сут соғиб олинди. Сабзавот, сут, гўшт, жун, пилла, тухум тайёрлаш планлари тўла ва ошириб адо этилди.

Колхозимиз соф даромади 290 минг сўмга етди. Бу —1974 йилдагидан 10 минг сўм кўп. Шунинг учун ҳар бир колхозчининг йиллик даромади ўрта ҳисобда 1300 сўмга тўғри келади. Бу 1974 йилга нисбатан 50 сўм кўпдир.

Шу кунларда колхозчиларимиз келгуси йил мўл ҳосили учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Ҳамма ер суперфосфат солиниб, шудгор қилиб қўйилди.

120 гектар шағалли ерларнинг ҳар гектарига 25—30 тоннадан гўнг солиняпти. Ерларни текислаш учун иккита бульдозер ишлаб турипти, 30 гектар ер ўз кучимиз билан текислаб қўйилди.

Келгуси йилга қизғин тайёргарлик кўраётган механизаторларимиз техника ремонтини ҳам жадал давом эттирмоқдалар. Шу кунгача барча пахта териш машиналарининг аппаратлари тўла ремонтдан чиқарилди. Улар энди 28 та чопиқ тракторини ва бошқа техника воситаларини тез орада ремонтдан чиқариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Ж. КУКИЕВ,
Пискент районидаги Ленин номли колхоз раиси.

Ҳосият Офтобхўжаева Орджоникидзе районидаги «Правда» колхозининг илғор сут соғувчиси ҳисобланади. У ўтган йили унумли меҳнат қилиб ўзига бириктилган ҳар бош сигирдан 2003 килограммдан сут соғиб олди. Социалистик мажбуриятини ҳам ошириб бажарди. У эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳар бош сигирдан 3,5 минг килограммдан сут топшириш мажбуриятини олган ҳолда ишламоқда.

Суратда: Ҳ. Офтобхўжаева.

Ш. Галимов фотоси.

НИШОНДОР МЕЪМОР

Йигирма беш йилдирки, Йўлдош ака қурувчилик касбини эъзозлаб, шарафлаб келмоқда.

У 1950 йили Чирчиқдаги дурадгорлар тайёрлаш курсини тугатиб, Тошкент қурилишига келди. Беш йил 224-пардозлаш бошқармасида дурадгор бўлиб ишлади. 1955 йилда 153-трестнинг 3-бошқармасига ишга ўтди. Бригадир қилиб тайинланди.

Ўтган ўн саккиз йил давомида бригадада мустаҳкам коллектив таркиб топди. 17—18 йилдан бери бригаданинг аъзолари бўлган Раҳмонберди Исломов, Анвар Турсунов, Валя Жилиналар коллективнинг фахри ҳисобланишади.

Ана шу аҳил коллектив пойтахт қурилиш бригадалари орасида биринчилар қатори комплекс ишни бажаришга ўтган. Ғишт терувчи, дурадгор, бетончи, пайвандчи ва бошқа касб эгалари объектларни белгиланган муддатларда фойдаланишга топшириш учун ўзларининг барча имкониятларини ишга солишади. Йўлдош ака Бойзоқов бригадаси «Тошкент» ва «Россия» меҳмонхоналари, «Пахтакор» стадиони, Фрунзе районидаги 89-мактаб, Тўқимачилик ва енгил саноат институти ётоқхонаси ҳамда тайёрлов министрлиги бинолари, электрон-техника, корборунд, вагон-ремонт, 1-темирбетон, 1-ёғочни қайта ишлаш заводларининг ишлаб чиқариш корпусларини бунёд этишда ғайрат-шижоат билан меҳнат қилди, яратувчиларнинг олдинги сафида бўлди.

Бу ерда тажрибали бинокорлар ёш қурувчиларга ғамхўрлик қилиб, бригадада ўз ўринларини топиб олишларига сидқидилдан кўмаклашишади. Ёш бинокорлардан Сайдулла Асқаров ва Файзи Умаровлар ҳунар-техника билим юртида касб ўрганиб, практикани шу бригадада ўтказишганди. Коллективдаги соғлом муҳит, кишиларнинг бир-бирига бўлган меҳрибончилиги ва мустаҳкам интизом бу ёшларга маъқул тушди. Улар билим юртини тугатиб, тўппа-тўғри ўзлари севган коллективга — Йўлдош Бойзоқов бригадасига ишга келишди. Бригадага 1971 йили «Коммунистик меҳнат коллективи» деган шарафли ном берилди.

Меҳнат қилган элда азиз, дейди халқимиз. Қурилиш соҳасидаги кўп йиллик фидокорона меҳнатлари туфайли Йўлдош ака Бойзоқов Ленин ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени, «Шавкатли меҳнати учун» медали, «Тошкент қурувчисига» кўкрак нишони ва бошқа мукофотлар олган. Бригаданинг бошқа аъзолари ҳам партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. Анвар Турсунов «Ҳурмат белгиси» ордени, Раҳмонберди Исломов ва Валя Жилиналар «Шавкатли меҳнати учун» медали, Қодир Мирзахолиев эса Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғини олишга сазовор бўлишган.

Бригада бунёдкорлари шу кунларда Чилонзорда китоб базаси қурилишида меҳнат қилишяпти. Эргаш Ҳасанов, Нормат Умаров, Раҳмонберди Исломов, Валя Жилина, Қодир Мирзахолиев, Анвар Турсунов сингари бинокорлар кунлик ва ойлик топшириқларини ошириб бажаришмоқда. Коллектив партиямизнинг XXV съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаяпти.

Кўп ўтмай бу объект ҳам қуриб, фойдаланишга топширилади. Бу бино ҳам бригада бунёд этган муҳташам иморатлар қаторига қўшилади. Йўлдош Бойзоқов ва бригада аъзоларининг ҳаётдаги излари—бир-биридан гўзал бинолар шаҳримиз ҳуснига-ҳусн қўшиб, уларнинг яратувчилик меҳнатини кўз-кўз қилмоқда.

С. САЙДАЛИЕВ.

ТЕХНИКА КЎКЛАМГА ШАЙ

КПСС XXV съезди вахтасида туриб ишлаётган Чиноз районидаги Навоий номли колхоз механизаторлари техникани муддатидан олдин экишга шайлаб қўйдилар. Ремонтчилар 13 ҳайдов, 25 та чопиқ тракторини сифатли ремонтдан чиқаришди. Шунингдек, чигит сеялкалар, культиваторлар ҳам тайёр ҳолга келтирилди. Эркин Амиров бошлиқ ремонтчилар бригадасининг унумли ишлаши учун барча шароитлар яратиб берилди. Шу туфайли ҳам Маҳкам Шоёқубов, Эрмамат Нурматов, Низом Аҳмедов каби механизаторлар ўзларига топширилган ишни яхши уддаладилар.

— Бизда, — дейди колхоз бош инженери М. Мироқулов, — ремонт ишларини тезлаштиришдаги асосий сабаблардан бири шу бўлдики, устахонада ишни конвейер усулида ташкил қилдик. Бу эса кундалик графикнинг 1,5—2 баробар бажарилишига ёрдам берди. Биз терим агрегатларини ҳам муддатидан илгари ремонтдан чиқариб қўйдик. 16 та пахта териш машинаси тайёр. Шунингдек, 43 та прицеп ремонтдан чиқарилди.

КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисидаги партия XXV съездига лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ЎНИНЧИ БЕШЙИЛЛИК МАРРАЛАРИ

ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг партиямиз XXV съездига лойиҳасида янги беш йилликда қилинадиган улкан вазифалар белгилаб берилган. Бу лойиҳада қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш борасида бекиёс катта вазифалар қўйилган.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун лойиҳада кўрсатилганидек, сув ресурсларидан янада самарали фойдаланиш, суғориладиган ва заҳи қочирилган ерлардан самарали фойдаланиш, ҳосилдорликни ошириш, янги ерларни ўзлаштириш каби тадбирларни кўзда тутади. Шунинг учун колхоз ва совхозлар, бу ишга алоқадор ташкилотлар ўзларига конкрет тадбирлар белгилаб олмоқдалар.

Айниқса, қишлоқ хўжалигини сув билан таъминлаш, ерларнинг заҳини қочириш, ариқ-зовурларини тозалаш, янги ерларни ўзлаштириш, ирригация тармоқларини ремонт қилиш, тошлоқ, қир ерлардаги ариқларни бетонлаштириш, насослар ўрнатиш, қудуқ ковлаб сув чиқариш каби ишлар айни кунларда, кўклам экин кампанияси бошлангунга қадар бажарилиши лозим.

Шу муносабат билан мухбиримиз область сув хўжалик бошқармасининг бошлиғи Умар МУСЛИМОВ билан суҳбатлашди. Тўққизинчи беш йиллик якунлари ва 1976 йилда қилинадиган ишлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилди.

Тўққизинчи беш йиллик даврида сув хўжалик бошқармаси томонидан бир талай ишлар амалга оширилди. Жумладан, бошқарма ва колхоз, совхозлар кучи билан 11,5 минг гектар янги ер ўзлаштирилиб фойдаланишга топширилди. 32800 гектар майдоннинг мелиоратив аҳволи яхшиланди. 10 минг гектар ер капитал планировка қилинди. 1971—1975 йилда 76 километр узунликдаги Хандам канали қурилди. Бу канал секундига 25 кубометр сув ўтказиш қувватига эга. 15 километр узунликдаги Бўстонлиқ канали қурилди, Қорасув—Бўзсув—Бўзжар реконструкция қилинди. Бўстонлиқ районининг маркази Ғазалкентдан бошланадиган Паркент каналини қуришга киришилди. Бу канал Паркент орқали Оҳангарон районига ўтиб кетади. 1975 йилда қарийб 88 километр канал бетонлаштирилди. Бўлтур 50 та насос ўрнатилди. Бўстонлиқдаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида 220 гектар ерга сув чиқарадиган насос қурилди. Рамадан насос станцияси битказилди.

Янги лойиҳада қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари равшан кўрсатиб берилган. Бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши биринчи навбатда биз, сув хўжалик ходимларига кўп жиҳатдан боғлиқ.

ИРРИГАЦИЯ ВА МЕЛИОРАЦИЯ

1976 йилда коллективларимиз томонидан ва алоқадор ташкилотлар томонидан 66 километр узунликдаги канал бетон қилиниши, сув чиқариш учун Пискент районида 15 та, Юқори Чирчиқ районининг Паркент зонасида 7 та қудуқ қазилиши, 3 та насос станцияси реконструкция қилиниши (Бўкадаги «Ленинизм», «Красний водопад») керак. 3 миллион 860 минг кубометр ҳажмда ариқ-зовурлар тозаланади, 3018 гектар ер текисланиб, 7100 гектар ернинг мелиоратив аҳволи яхшиланади. 3970 гектар янги ер ўзлаштирилиб экин майдонига айлантирилади. Канал ва дарё бўйларини мустаҳкамлаш учун 88 минг кубометр тупроқ, 45 минг кубометр шағал тўкилади. 924 гидротехник иншоот, 404 насос ремонт қилиниши, 4270 гектар ернинг шўри ювилиши, 55 минг гектар ерга запас суви берилиши тез орада бажарилиши ҳам кўзда тутилмоқда.

Кўриниб турибдики вазифалар катта. Бироқ, ҳозир олиб борилаётган ишлар бизни қаноатлантирмайди. Айрим бошқармалар, трестлар ўз зиммаларидаги вазифаларни бажаришга суст киришмоқдалар.

Маълумки, Хандам канали зонасида янги ўзлаштирилган ерлардаги ариқларни бетонлаштириш А. Филипов бошлиқ «Ташоблмелиоводстрой»га топширилган. Бу ташкилот ариқларни бетон қилишга октябрь ойида киришган эди. Уч ойда 6 километр ариқни бетон қилиш ўрнига энди 3 километр ариқ бетонлаштирилди, холос. 1975 йили шу зонадаги Жуков номли янги совхозга сув келадиган ариқлар битон қилинмагани учун ўпқон чиқиб катта қийинчиликлар юз берган эди. Афтидан, «Ташоблмелиоводстрой»даги ўртоқлар бундай аҳволларни ҳисобга олмаётганга ўхшайдилар.

Ҳали юқорида 3 миллион 860 минг кубометр ариқ-зовурлар тозаланиши кераклигини айтиб ўтдик. Бу ишни бажариш учун колхоз ва совхозларнинг кучидан ташқари 137 экскаватор ишлаши керак. Аммо, айрим ташкилотлар ҳанузгача ариқ-зовурларни тозалашга лозим миқдорда экскаватор ажратмаётирлар. Чиноз машина-экскаватор станцияси 23 ўрнига бор-йўғи 2 экскаватор юборган. Шунингдек, А. Дулин бошлиқ «Ташводстрой» 17 ўрнига 6 экскаватор жўнатибди.

Жойларда гидротехника иншоотларини ремонт қилиш ҳам суст давом этмоқда. Айниқса, Чиноз, Янгийўл ва Оққўрғон районларида гидротехника иншоотларини ремонт 8—10 процент бажарилган.

Хўжаликлардаги ички ариқларни тозалаш суръати ҳам ҳеч кимни қаноатлантирмайди. Бу иш область бўйича жуда ёмон бажарилган. Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ районларида эса ҳали бу ишга киришилган ҳам эмас.

1976 йилда областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдида катта вазифалар турипти. Бу вазифаларни муваффақиятли ва мақсадга мувофиқ бажарилиши дастлаб биз сув хўжалик ходимлари, алоқадор ташкилотлар ва ҳар бир хўжалик раҳбарлари томонидан ирригация-мелиорация, ер ўзлаштириш, ер текислаш ишларини айни кунларда сира кечикмай бажарилишига боғлиқ. Бу ишларни сира пайсалга солиб бўлмайди.

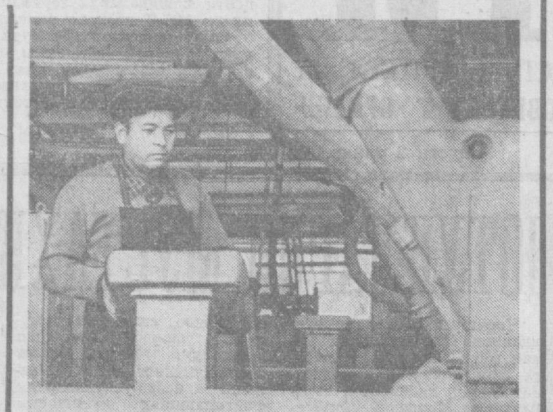

Сергели мебель комбинатида Нурилла Нурматов бошлиқ комплекс бригада коллективи пешқадамлардан ҳисобланади. Улар кунлик ва ойлик топшириқларни 110—115 процентга етказиб бажаришмоқда. Суратларда: (юқоридан) Н. Нурматов ва дурадгор В. Асташин.

Ж. Тўраев фотолари.

„АВТОМАТ КУЛОЛ“—ЦЕХДА

Тошкент чинни заводида чойнак ишлаб чиқарадиган автоматик поток линия олинди. Бу линия қолиплаш автомати ва тез қуритадиган машинадан иборат. Бу ускуна бир минутда етита чойнак ишлаб чиқара олади. Демак, чойнак ишлаб чиқариш уч ҳисса ортади. Айни пайтда ҳозир қолиплаш билан тўрт киши банд бўлса, янги линия ўзлаштирилгач бу операцияни битта ишчи бажаради. Янгилик туфайли йилига 30 минг сўмдан зиёд маблағ тежаб қолиш мумкин.

Бу янгиликни «Узглавмеханизация» бирлашмасининг давлат лойиҳа-конструкторлик технология бюроси инженерлари яратдилар.

Ҳозир Тошкент чинни заводида ўрнатилган ускуна созланмоқда. Шу вақт ичида «Узглавмеханизация» бирлашмасининг цехларида ана шундай линиялардан тағин тўрттаси тайёрланмоқда. Бу линиялар ҳам яқин вақт ичида республика чинни заводларида ўрнатилади.

(ЎзТАГ мухбири).

БЕКОБОД ИСТИҚБОЛИ

Бош архитектор хонасида осиғлиқ турган харитада —Бекобод шаҳри.

Шаҳар 23395 гектар майдонни эгаллаган. Тўққизинчи беш йиллик давомида 157,6 минг квадрат метр турар жой, 3992 ўринли еттита мактаб, 1176 ўринли олтита болалар боғчаси, ҳунар-техника билим юрти, туристик база ва бошқа маданий-маиший бинолар бунёд этилди. Кўркам кўчалар, серфайз хиёбонлар яратилди. Саноат корхоналарида янги-янги қувватлар ишга туширилди.

— Ҳозир шаҳримизнинг 2000-йилгача ривожланиш плани ишлаб чиқилган,— дейди бош архитектор Исҳоқ Фасхутдинович Хабибраҳмонов.— Ўзбекистон шаҳарсозлик лойиҳалаш илмий-тадқиқот институти инженерлари беш йил давомида шаҳримизнинг географик тузилиши ва табиий ресурсларини синчковлик билан ўргандилар, сўнг истиқбол режаларини чизиб бердилар. Келгусида Бекобод яна 4290 гектарга кенгаяди. Аҳолиси ўсиб 130 минг кишига етади.

Исҳоқ Фасхутдинович ингичка учли қаламчани қўлига олиб шаҳар харитаси ёнига яқинлашди. Харита бўйлаб ўтган рангдор чизиқлар, турли квадратлар унга таниш. Шу квадратлар ўрнида келажакда 4—9 қаватли ғиштин бинолар, кўркам мактаблар, шифохоналар, мактабгача болалар муассасалари ва бошқа объектлар кўкка бўй чўзади.

— Бекобод Сирдарёнинг ўнг қирғоғи бўйлаб кенгаймоқда,— бош архитектор харита ўртасидан ўтган мовий чизиққа ишора қилди. — 1975 йилда биз бу ерда бир йўла 11 ва 12-микрорайонлар қурилишини олиб бордик. Микрорайонлар ўртасида 1176 ўринли мактаб ва 240 ўринли болалар боғчаси ҳам бунёд этилди. Ҳозир бинокорлар янги массивда ёшлар уйи, ёзлик ва қишлик кинотеатр, ресторан қурилишини олиб бормоқдалар. 1976 йилда 11-микрорайон қурилиши тўла тугалланади.

Шаҳар белига кумуш камардек боғланиб турган Сирдарё суви олисдан жимирлаб кўзга ташланади. Дарёнинг ўнг соҳилида ҳаёт қайнамоқда. Ҳозир бинокорлар навбатдаги 13-микрорайон пойдеворини қўйишяпти. Янги массивда келажакда 185 минг квадрат метр турар жой бунёд этилади.

Бинокорлар қурилиш ишларини икки босқичда олиб бормоқдалар. Биринчи галда 11, 12, 13-микрорайонларда 85 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилиши керак. Бу участкаларда 15,4 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилади. Микрорайонларда уй-жой билан бирга ҳар бири 280 ўринли иккита болалар боғчаси, 1176 ўринли мактаб, маиший хизмат кўрсатиш комбинати ва савдо шаҳобчалари ҳам яратилади.

Бош архитекторнинг ҳикоясини тинглаб ўтириб кишн ёдига «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXV съездига лойиҳасидаги қуйидаги сатрлар тушади: «Корхоналарни лойиҳалаш ва қуриш уй-жой бинолари, мактабгача тарбия муассасалари, маданий-маиший, соғлиқни сақлаш, маориф, савдо ва коммунал хўжалик объектлари билан комплекс равишда амалга оширилсин». Бекободда худди шундай қилиняпти. Ҳадемай Ўзбекистон металлургия заводи реконструкцияси тугалланади. Электр билан металл эритиш цехи ишга тушади. Корхонага янги қабул қилинган ишчилар ўз оилалари билан ҳозир бунёд этилаётган мана шу кўркам кварталда истиқомат қиладилар.

ШАҲАР ҚУРИЛИШИ

Шаҳар турар жой кварталларнинг иккинчи навбат қурилиши 1977 йилда бошланади. Шу йилнинг ўзидаёқ қурувчилар 44 минг квадрат метр уй-жой, 280 ўринли боғча, 1176 ўринли мактабни фойдаланишга топширадилар. Икромов, Сирдарё, Николаев, Фарҳод кўчалари тўла реконструкция қилиниб, микрорайонлар бир-бири билан боғланади. Янги транспорт маршрутлари очилади. Киров канали устига эни 9метрлик, Хозяз канали устига эса эни 14 метрлик кўприклар қурилади. Каналлар атрофида меҳнаткашларнинг дам олиш зоналари яратилади.

— Фарҳод сув омбори ва Ширинсой соҳилларида ҳозир туристик базалар ишлаб турибди, — ҳикоясини давом эттиради Исҳоқ Фасхутдинович, — Эрта баҳордан то кеч кузгача бу ердан дам олувчилар аримайди. Янги микрорайонлар қурилиши билан дам олиш зоналарига бўлган эҳтиёжнинг янада ошиши табиийдир. Шуни ҳисобга олиб, Сирдарё соҳилини ўзлаштиришга киришмоқдамиз.

Шаҳар харитасига қараб туриб келажакда дарё соҳили бўйлаб ястанадиган дам олиш зоналарини пайқаб олиш қийин эмас. Улар яшил штрихлар билан белгилаб қўйилган. 1975 йилда Сирдарё ирмоғи айланиб ўтган 14 гектарлик орол ўзлаштирилди. Бу ерда минглаб туп манзарали дарахт кўчатлари, гул ниҳоллари ўтқазилди.

Бундан ташқари турар жой массивларини кўкаламзорлаштиришга ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. Ҳар бир группа уйнинг ўз яшил ва сокин зонаси бор. Уйлар билан кўча ўртасидаги бўшлиқ жойларга кам деганда уч-тўрт қатордан дарахт кўчатлари ўтқазиляпти. Бу ниҳоллар турар жойларни чанг-чунг ва шовқиндан ҳимоя қилади. Корхоналар билан микрорайонлар ўрталиғида ҳам 400—500 метрлик яшил зона яратилмоқда.

Бекободда қурилаётган бинолар архитектура жиҳатдан бир-бирига ўхшамайди. Улар лойиҳасини турли шаҳарлардаги турли лойиҳалаш институтлари инженерлари чизиб беришмоқда. Ленинградлик инженерлар ўтган йили норуда заводи лойиҳасини тайёрлаб беришган эди. «Грузгипрозем» институти лойиҳачилари эса Ўзбекистон металлургия заводини реконструкция қилиш планини ишлаб чиқдилар. Олмаоталик лойиҳачилар эса келажакда Бекободнинг 14-микрорайонида қад кўтарадиган ички трикотаж фабрикаси чизмаларини қўлдан чиқаришди. Тўрт қаватли бу фабрика йилига 17 миллионта буюм ишлаб чиқариш қувватига эга бўлди.

Тожикистон шаҳарлари ва Ўзбекистоннинг бир қатор областларига олиб борувчи йўл Бекобод шаҳри ўртасидан ўтади. Юк ортган машиналар оқими кечаю-кундуз тинмайди. Бунинг натижасида шаҳарда шовқин кучаймоқда, машиналар моторидан чиқаётган аччиқ газ ҳиди теварак атрофни ифлослантирмоқда. Қўшни областларга ўтадиган йўлни шаҳар ён бағрилаб солинса бўлмасмикан? Ҳозир шу фикр кўпчиликни ўйлантиряпти. Келаси беш йилликда бу муаммо ҳам ечилса ажаб эмас.

Бекобод истиқбол сари одимлаяпти. Ўнинчи беш йилликда шаҳар чиройи яна ҳам очилади. Кишиларнинг турмуш шароити яна ҳам яхшиланади. Ишчилар мана шу келажакни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар, келажак сари дадил қадам ташламоқдалар.

Ж. НОСИРОВ,

ПЛАНГА ҚУРБОН БЎЛГАН СИФАТ

«...шаҳарлардаги уй-жой районлари ва жамоат марказларини бунёд этишда қурилишнинг сифати ҳамда архитектуравий ва планлаштириш ечимларнинг тежамлиги, шунингдек ободонлаштириш даражаси оширилсин».

(КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXV съездига лойиҳасидан).

«Ҳурматли редакция. Биз 1975 йилнинг июль ойида янги уй учун ордер олиб, жуда қувонган эдик. Маҳалламиздаги уйлар бузилиши муносабати билан шундоққина ёнгинада бунёд этилган «Марказ-27» массивидан уй беришди. Йўқ, уй эмас, ордер. Райижрокомда уйинглар сентябрь ойида тайёр бўлади, дейишган эди. Уларга ишониб, қишга ўтин-кўмирни ғамламадик. Сентябрь тугаб октябрь келди, ҳамон уйдан дарак йўқ. Ниҳоят, ноябрь келиб қор ёғди. Совуқда дийдираб кўмир складига югурдик. Бўлажак қароргоҳимиз — 13-уйдан дамба-дам хабар олиб турамиз. У ерни қурувчилар сентябрнинг охирида тарк этишган. Бироқ ҳамон фойдаланишга топширилмаяпти. Нима гаплигини тушунолмай ҳайронмиз.

13-уйга ордер олган бир группа кишилар».

Хатдаги саволга жавоб излаб йўлга чиқдик. «Марказ-27» массивида жойлашган 7-уй-жой бошқармасига бордик.

— Келинг, — деди бошлиқ истамайгина. Келишимиз унга ёқмаганлиги ошкора кўриниб турарди.

Танишганимиздан кейингина унинг қиёфаси ўзгарди, юзидаги лоқайдлик ўрнини хушёрлик эгаллади.

— Мен сизни 13-уйнинг калитини сўраб келган бўлсангиз керак деб ўйлабман. Жуда жонга тегди шу уй.

Маълум бўлишича, фақат биргина 13-уй эмас, балки массивдаги анча-мунча уйлар ва коттежларда жуда кўп камчиликлар мавжуд бўлиб, одамларнинг шикоятига, норозилигига сабаб бўлаётган экан. А. Галинский гап орасида столи тортмасидан икки варақ қоғоз олиб узатди:

— Мана бу хатни кўп нусхада кўчиртириб, ноябрь ойининг охирида керакли ташкилотларга жўнатганман. Натижаси эса худди латифага ўхшаб чиқди... Хатда қуйидагилар ёзилган.

— «Марказ-27» вужудга келганига икки ярим йил бўлди. Массивдаги турар-жойларни бош пудратчилар 9 ва 13-қурилиш бошқармаларининг қурувчилари бунёд этишган. Уларда одамлар яшаяпти. Лекин ҳанузгача камчиликлари бартараф этилмаган. Жумладан, 9 қаватли 1-, 3-, 4-, 5-уйларда санитария-техника ускуналари комплектланмаган. Подвалда сув ўлчагич йўқ. 13-, 19-, 21-, 22, 26, 28-коттежлар ҳалигача вақтинча қурилган мосламадан иссиқлик олади. Доимий схема йўқ. Натижада «Энергосбит» инспекторлари томонидан бир неча марта иссиқлик энергияси ўчириб қўйилди ва 7-турар-жой бошқармасига жарима солинди.

Тўққиз қаватли янги 13-уйни ҳам вақтинча электр тармоғига улашмоқчи. Ваҳоланки, бундан аввалги уйлар вақтинча тармоқдан электр энергияси олаётгани учун 13-қурилиш бошқармаси 8 минг сўм, 7-турар-жой бошқармаси эса 2 минг сўм жарима тўлаган эди.

13-уйни фойдаланишга топшириш керак, лекин носоз ўрнатилган батареялардан сув оқиб, пастки қаватлардаги квартираларни сув босган. Бош пудратчи ремонт қилиб бермаяпти. Қурувчилар йўл қўйилган хато оқибатида 28, 29, 30, 31-коттежларнинг ён томондаги хоналари яхши исимаяпти. Булар эса массивда яшовчи аҳолидан тинимсиз шикоятлар тушишига сабаб бўлмоқда. Сизлардан қурувчиларга бирон чора кўриб, шу камчиликларни тугатишга ёрдам беришни илтимос қиламиз».

(«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» ВА 159-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА)

Бу хатлардан бири қўлма-қўл ўтиб келиб Октябрь район турар-жой бошқармаси бошлиғи ўртоқ Поповга тегди. Попов бўлса хатни... қизиқ, хат муаллифи, 7-турар-жой бошқармаси бошлиғи А. Галинскийга юборди: ўрганиб чиқиши ва чора кўриш учун. От айланиб келиб қозиғини топди, деганларидек хат сайр қилиб келиб, эгасини топди. А. Галинский ўзи ёзган хатга ўзи қандай чора кўришни ўйлаб, на кулишини, на йиғлашини билади. Замонавий латифанинг ўзгинаси...

Газетхонларнинг шикоятига қониқарли жавоб бериш керак. 13-қурилиш бошқармаси бошлиғи Б. А. Воентрубнинг қуруқ ваъдасидан жавоб хати ясаш ноўрин бўлади. А. Галинский билан бирга бориб, 13-уйнинг квартираларини айландик. Ремонт уёқда турсин, ҳар бир қаватда батареялардан сув чак-чак оқиб, деворларга ёпиштирилган қоғозларни ивитиб юборяпти... Ўша, 17 декабрь куни Б. Воентрубнинг ҳузурига бордик. Унинг қай даражада «ишчанлигини» билмаймизу, лекин гапга чечан экан. Асосий масала бу ёқда қолиб, бошқа бир дунё гапларни гапира кетди. Унинг гапидан маълум бўлишича, вазифаси жуда оғир, серғалва, масъулиятли эмиш. Иши ниҳоятда кўплигидан бирон жойга хат ёзишга, шикоят қилишга вақти ҳам бўлмасмиш. А. Галинский эса ғирт бекорчиликдан юқори ташкилотларга хат ёзиб ўтирармиш.

— Борис Александрович, 13-уйни сентябрь ойида фойдаланишга топширишинглар керак экан?

— Тўғри, бироз кечикдик. Октябрь байрами арафасида топширмоқчи эдик, Галинскийнинг тихирлиги оқибатида топширолмадик. Вақтинча электр тармоғи билан уйни қабул қилмайман, деди. Шундан кейин саккизинчи қаватда ёрилган батареядан сув тошиб, то биринчи қаватдаги қоровулнинг пешонасига оқиб тушгунча хеч ким билмаган. Агар уйга одамлар кўчиб кирганида бунчалик бўлмасди.

— Мумкин эмас-ку, ахир яқинда худди шунинг учун иккалангиз ҳам жарима тўлаган экансизлар.

— Ёлғон, бунақа гап бўлмаган...

— Майли, бу гаплар ҳаммаси ўтиб кетди. Одамлар гапни эмас, уйни кутишяпти. Уша ремонт ишларини бажариш учун бор-йўғи беш-олти кун кифоя. Ремонтни ким қилиши керак?

— Биз, албатта, Лекин, биласизми.... ҳозир йилнинг охири, планни бажариш дегандек... ўзингиздан қолар гап йўқ. Шунда ҳам бўлса кўпи билан ўн кун ичида у уйни фойдаланишга топширамиз. 2-пардозлаш ишлари бошқармасига (бошлиғи Т. Комилов) наряд ёзиб бердик. Сўзимиз қатъий.

...Йўқ, қатъий эмас экан. 31 декабрда уйни бориб кўрдик. Қандай бўлса шундайлигича ётибди. Тунов куни уч-тўрт киши келиб бир кунгина ишлаб кетишди, деди қоровул.

Тўққизинчи беш йиллик практикасидаги барча яхши томонлар ўнинчи беш йилликка хизмат қилсин, деган шиор ўртага ташланяпти ҳозир. Бу шиорни биз 13-қурилиш бошқармаси раҳбарларига алоҳида таъкидлаб уқтиришни истаймиз. Токи улар ўтган беш йилликдаги ёмон одат — сон кетидан қувиб сифатни унутиб қўйишни, Б. Воентрубнинг ўзи айтганидек, сифатни планга қурбон қилишни бу беш йилликда ҳам давом эттирмасинлар. Зеро, ўнинчи беш йиллик — сифат беш йиллиги. Тўғри, планни бажардик, деб юқори ташкилотларга рапорт бериш ҳаммага ҳам ёқади. Лекин қурилаётган объектларнинг сифатини унутиш — кўзбўямачиликнинг бир тури. Массивдаги 13-қурилиш бошқармаси қурган 3-уйнинг тўққизинчи қавати тепасига вентиляция трубалари ўрнатиш «эсдан чиқиб» қолган. Натижада одамлар уйнинг ҳавосини алмаштириш учун албатта деразаларни очишга мажбурлар. Шу уйнинг пойдеворлари туташган жойга битум қуйилмаган. Оқибатда, уйнинг барча инженерлик коммуникациялари жойлашган ертўласидан уч йилдан бери сув аримайди.

Ҳа, турар-жой биноларини мендан кетгунча — эгасига етгунча қабилида эмас, уй тўйлари ўтказадиган одамларнинг кайфияти чоғ бўладиган даражада қуриш зарур. Шундагина улар шикоят хати ёзиш ўрнига «қўлингиз дард кўрмасин, азамат қурувчилар» дейишади.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ҲАМИДАНИНГ БАХТИ

Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг мастери Ҳамида Шоюсупова меҳнат туфайли бахтга, обрў-ҳурматга эришган совет аёлларининг биридир. Унинг ҳаёт йўли кўплар учун ибрат бўла олади.

Улуғ Ватан уруши бошлангач, ўзбек хотин-қизлари ҳам ўзларининг фронт орқасидаги қаҳрамонона меҳнатлари билан ғалабани таъминлашга ҳисса қўшдилар. Ўша кезлари пойтахтимизнинг Октябрь районидаги «Пуштиҳаммом» маҳалласида тикувчилик артели ташкил этилди. Артелга маҳалладаги хотин-қизлардан элликка яқин киши жалб этилди. Бу кичик корхонада жангчиларимиз учун ички кийим, фуфайка, қўлқоп ва бошқа фронт учун зарур буюмлар тайёрланар эди.

Маҳаллада яшовчи Обид ака Шоюсупов олти фарзандини (уларнинг ҳаммаси қизлар эди) умр йўлдоши Турсун опага қолдириб, фронтга отланди. Оиланинг энг катта фарзанди ҳисобланган Қойима заводга, ўн беш ёшли Ҳамида эса маҳалладаги артелда ишлай бошлади. Икки опа-сингил оила тебрата бошлади.

Улуғ Ватан уруши ғалаба билан тугагач, артель кенгайди. Янгидан кўрпа, попоп, дўппи цехлари ташкил этилди. Меҳнатсевар Ҳамида попоп цехига ишга ўтиб, ўзбек халқининг энг қадимий санъатини, палак, сўзана тикишни қунт билан ўргана бошлади. Тез орада у артель хизматчилари орасида ҳурмат қозонди. Айниқса у тиккан сўзаналарга ҳамманинг ҳаваси келар эди.

Кўп ўтмай Ҳамидани попоп цехининг мастери қилиб тайинладилар. Энди у ўнлаб ёшларга устозлик қила бошлади. Жамоат ишларида ҳам актив қатнашди. 1961 йилда КПСС аъзолигига қабул қилинди. Бу орада шаҳримиздаги артеллар бирлаштирилиб, Тошкент бадиий буюмлар фабрикасига айлантирилди. Энди Ҳамиданинг зиммасидаги масъулияти янада кучайди. У ўз ёнига С. Тоҳирова, Г. Тўлаганова ва А. Музаффарова каби ёшларни олиб, уларга касб сирларини эринмай ўргатди.

Устозлар изидан борган шогирдларнинг маҳорати ортиб борди. Улар томонидан тикилган палак, сўзана, чойшаб, дарпарда, зардевор каби буюмлар Бухарест, Измир, Монреал шаҳарларида, Ғарбий Берлин, Эрон, Индонезияда ташкил этилган халқаро кўргазмаларда намойиш қилиниб, катта эътибор қозонди.

Ажойиб коммунист, меҳрибон тарбиячи ва устоз Ҳ. Шоюсупованинг шогирдлари сафи йил сайин кўпайиб борди. И. Саламатова, М. Валиева, Н. Муҳаммадхўжаева, С. Мираҳмедова, М. Йўлдошева, Ж. Акромова каби чеварлар бунга мисолдир.

Ўзбек халқининг қадимий санъатини янги усулда бойитиб, ривожлантириб, бир корхонада ўттиз беш йилдан буён тинимсиз меҳнат қилаётган Ҳамида Шоюсупова ўзининг бу шогирдлари билан чин юракдан фахрланади. Унинг кўксини Ҳурмат белгиси ордени, юбилей медаллари безаб турибди. Икки маротаба Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Халқаро хотин-қизлар йилида Ҳамида Шоюсупова ҳаётида яна бир қувончли воқеа рўй берди: у Ленин ордени билан тақдирланди.

— Ҳамида Шоюсупова — фабрикамизнинг юлдузи, — дейди фабрика директори Ёқутхон Акбарова, — биз унга узоқ умр, ҳамиша сиҳат-саломатлик тилаймиз.

Муборак эллик ёшини қутлашга келган дугоналари, ёри-биродарлари Ҳамида опага қалб сўзларини энг яхши тилакларини изҳор қилдилар.

Ҳ. ЙУЛДОШЕВ.

МЕҲНАТ ЭСТАФЕТАСИ

Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг барча корхоналари коллективлари ўртасида меҳнат, маданият ва спорт эстафетаси қизғин давом этмоқда. КПСС XXV съезди шарафига бошланган бу ибратли тадбир ишлаб чиқариш коллективларига съезд шарафига олган юксак мажбуриятларини шараф билан бажаришларига катта ёрдам бераётир.

Меҳнат эстафетасига бағишлаб ўтказиладиган тантанали кечаларда эстафетани топширувчи коллектив уни қабул қилиб олувчи корхона ишчиларига ўз меҳнат фаолияти ҳақида атрофлича ҳикоя қилиб беради. Шунингдек корхона бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари концерт номерларини намойиш этадилар.

Шу кунгача бўлиб ўтган ана шундай тантанали кечаларда қўрғошин-рух бойитиш фабрикаси коллективи, айниқса, муваффақиятли қатнашди.

Меҳнат, маданият ва спорт эстафетасига партия XXV съезди арафасида якун ясалади ва ғолиблар пул ва қиммат-баҳо буюмлар билан рағбатлантирилади.

ҚИШДА—ЁЗ МЕВАСИ

Колхоз раиси Меҳмонхўжа Рашидов билан суҳбатимиз узоққа чўзилмади. У бизни тўғри теплица хўжалигига бошлади.

Салкам 10 гектар майдонни эгаллаган теплица ойналари қуёш нурида ярақлайди. Шаҳардан сабзавот учун келган машиналар теплица эшиги олдида саф тортиб турибди.

Оппоқ қор билан қопланган далалар қиш уйқусида. Ичкаридан эса ёз нафаси уфуради. Теплица секцияларида айни пишиқчилик. Помидор, бодринг, хушбўй кўкатлар пешмапеш териб олиниб, шаҳарга жўнатилмоқда.

—Янги йил байрами арафасида шаҳарликлар дастурхонига 20 тоннадан ортиқ помидор, бодринг етказиб бердик, —дейди колхоз раиси. — Шунингдек, кўплаб кўк пиёз, укроп ҳам жўнатилди. 10 минг донадан ортиқ лимон тортиқ қилинди. Ўтган йилнинг ўзида теплица хўжалиги 9 гектарга кенгайди.

Саттор Абдураҳмонов бошлиқ звено ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Звено 10 сотих майдоннинг ҳар квадрат метридан 12 килограммдан помидор топширишга аҳд қилган. Ҳозир пайкалда дастлабки ҳосил йиғиб олинмоқда. Тўлаган Носиров, Санобар Мамараҳимова бошлиқ звенолар ҳар квадрат метрдан 10—12 килограммдан ҳосил олишни мўлжалламоқдалар.

Колхознинг республикада хизмат кўрсатган агроном Зайниддин Фаҳриддинов бошлиқ теплица хўжалиги эса ўтган йили 150 минг донадан ортиқ лимон етказиб берди.

— Хўжалигимизда лимоннинг янги навлари ҳам етиштирилмоқда, — дейди Зайниддин Фаҳриддинов. — Ҳозир лимоннинг уч хил юқори нави ўстирилмоқда. Ўтган хўжалик йилида лимон етиштиришдан хўжалик 90 минг сўмдан ортиқ даромад олинди. Лимон кўчати етиштиришга ҳам катта эътибор бермоқдамиз. Бу йилдан бошлаб ҳар йили бир мингдан ортиқ лимон кўчати тайёрланиб, бошқа хўжаликларга сотилади.

Теплица хўжалиги 1975—1976 хўжалик йилида давлатга планда белгиланган 700 тонна ўрнига 835 тоннадан ортиқ сабзавот маҳсулотлари сотади. Бу йил теплица яна 2,5 гектарга кенгаяди. Шундан 2 гектарига эса лимон кўчатлари экилади. Беш йилликнинг охирига бориб, ҳар квадрат метрдан 15—16 килограммдан ҳосил етиштириб, теплица майдонини 16 гектарга етказиш мўлжалланмоқда.

— Колхозда ўзига хос теплица комбинати вужудга келмоқда, — дейди раис ҳикоясини давом эттириб. — Ҳозир унда 130 га яқин ишчи-хизматчи ишламоқда. Ҳар йили юз минг дона ўрнига 200 минг дона лимон етиштирилмоқда.

Комбинатда ишловчилар учун барча шарт-шароит яратилган.

Хўжаликда бригада бошлиқлари, агроном ва энтомологларнинг асосий қисми олий маълумотли мутахассислардир. Теплица хўжалигини қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Турсунмурод Хожимуродов бошқаради.

Сабзавоткорлар ўтган йили давлатга 10900 тоннага яқин юқори сифатли сабзавот ва мева етказиб бердилар. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги олдинги йилдагига нисбатан 7 центнерга кўтарилди.

Колхозда эртаги сабзавот етиштиришга ҳам жиддий эътибор берилмоқда. Пленка тагида бодринг, помидор, карам етиштириш кўпайтирилмоқда. Утган йили пленка тагига экилган бодрингнинг ҳар гектаридан 16 тоннадан ҳосил олинди. Карамдан эса 23 тоннадан ҳосил етиштирилди.

Зоҳид Роҳатбоев, Маҳамад Нортоев, Шомурод Маҳкамов, Мелихўжа Хакимов, Тожибой Икромов бошлиқ бригадалар ўтган йили ҳар гектар ердан 25—27 тоннадан маҳсулот етиштирдилар, бу йилги режалари ҳосилдорликни 30 тоннага етказишдир. Шу беш йилликда эса колхоз бўйича маҳсулот етиштириш 15 минг тоннадан ошиб кетади.

Ҳозир теплица хўжаликларида эртаги сабзавот кўчатлари етиштиришга киришилди. 4 миллион дона карам, помидор кўчати ҳозирланади. Ҳар гектар ерга 50—60 тоннадан маҳаллий ўғит чиқариш мўлжалланмоқда.

Партиямиз Марказий Комитетининг XXV съездига лойиҳасида қишлоқ хўжалигини, жумладан, сабзавотчиликни ривожлантиришнинг йўллари кўрсатиб берилган. Ана шу лойиҳани муҳокама қилаётган колхоз меҳнат аҳли партия белгилаб берган план ва режаларни амалга ошириш йўлида бутун куч-ғайратларини сафарбар этмоқда.

Н. ТЎРАЕВ,
Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхоз.

Суратларда: (ўнгдан) теплицанинг илғор цитрусчиларидан А. Нажмиддинов, Ш. Фахриддинов ўртоқлар лимонларни сараламоқдалар. Сабзавоткорлардан Ш. Муҳитдинова, М. Исмоиловалар. Колхоз раиси М. Рашидов илғор сабзавоткорлардан Х. Самандаров ва С. Абдураҳмоновлар билан пишган помидорларни кўздан кечирмоқдалар.

Автор фотолари.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ГИГАНТ ҚУРИЛИШ ҚАДДИНИ РОСТЛАМОҚДА

ВАРШАВА. Энг йирик саноат объекти — «Катовице» металлургия комбинати қурилиши охирги босқичга етди. Биринчи пўлат яна 300 кундан кейин қуйилиши керак. Шу кунларда қурувчилар ва монтажчиларнинг 35 мингдан иборат коллективи зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Саноат гиганти учун мутахассислар тайёрланмоқда. Ўн икки мингга яқин бўлғуси малакали ишчилар, техниклар ва инженерлар Польша заводларида, 600 киши Совет Иттифоқида практикадан ўтмоқда.

БОЛГАРИЯ БИНОКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

СОФИЯ. Болгария бинокорлари ўтган йили икки ярим мингга яқин халқ хўжалик объектларини фойдаланишга топширдилар. Булар орасида Козлодуйда 440 минг киловатт қувватга эга бўлган атом электростанциясининг иккинчи энергоблоки, «Антонивановци» гидроэлектростанцияси, «Совет Иттифоқи — Болгария» газ қувурининг компрессор станцияси ва бошқа муҳим янги қурилишлар бор. Болгария Халқ Республикаси бинокорлари 1976 йилда 5.170 миллион лев капитал маблағни ўзлаштиришлари керак.

ЯНГИ ФАН ВА МАДАНИЯТ САРОЙИ

УЛАН-БАТОР. Монголия пойтахтида янги фан ва маданият саройи қурилади. Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг сиёсий бюроси фан ва маданият саройининг лойиҳасини тасдиқлади. Шу кўп қаватли бинода 2 минг кишилик конгресслар зали, 500 том китоб сиғадиган кутубхона, суратлар галереяси, Монголия Халқ Республикасининг илмий жамиятлари ва ижодий союзлари жойлашади.

ҚАДИМГИ ЁДГОРЛИКЛАР ТИКЛАНМОҚДА

ПРАГА. Чехословакияда ўтган ўн йил мобайнида қарийб 1700 тарихий ёдгорлик реставрация қилинди. Қадимий ибодатхоналар, қасрлар, тарихий бинолар вайрон бўлишдан сақлаб қолинди. Тарихий ёдгорликларни асрашни ўз зиммасига олган давлат шу беш йил ичида қарийб 1 миллиард крона сарфлади.

(ТАСС, 7 январь).

АФРИКАНИНГ БИРЛИГИ ЙЎЛИДА

ДОРУС-САЛОМ, 6 январь. (ТАСС). Африка бирлиги ташкилотининг Анголадаги аҳволга бағишлаб Аддис-Абебада чақириладиган фавқулодда сессияси Африкани озод қилиш ишларини қўллаб-қувватловчи, Африка бирлиги йўлида қитъа мамлакатларининг иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлигига эришиш йўлида қатъий чоралар кўрмоғи лозим. Танзания орол қисмининг ҳукмрон партияси — Афро-Шерозий партияси миллий ижроия комитетининг Пемба оролида ўтказилган сессияси қатнашчиларининг баёнотида шу гаплар айтилади.

Ангола халқ республикаси ҳукуматининг ғоят кенг кўламда танилиши ва ирқчи Жанубий Африка Республикасининг чет эллик ёлланганлар мададида бостириб кирган қўшинлари мамлакат территориясидан олиб чиқиб кетилиши Ангола проблемасининг ҳал этилишига ёрдам бериши мумкин, деб таъкидланади баёнотда.

Сессия қатнашчилари уқтирадиларки, Ангола халқ республикасига қарши империализм ва ирқчилик агрессияси Африкадаги реакцион кучларни очиқ кўрсатди, бу кучлар Африка халқларининг озодлик ишига хоинлик қилмоқдалар. Шу кучларнинг кам сонли оқ танлилар режими ва империализм билан тил бириктириши Африка революцияси тараққиётига тўғоноқ бўлмоқда, ватанпарварларнинг қаҳрамонона куч-ғайратларини пучга чиқармоқда. Қитъа халқларининг озодлиги ва бирлигига таҳдид солмоқда дейилади баёнотда.

ИСРОИЛНИНГ ИҒВОГАРЛИГИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 январь. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари Ливанга қарши иғвогарлигини тўхтатмаяпти. Яқин шарқдаги БМТ кўзатувчилар группасининг бу ерда эълон қилинган навбатдаги докладида айтилганидек, Исроил-Ливан секторида вазият Исроилнинг қуролли ҳаракатлари натижасида кескинлигича қолиб кетмоқда

БМТ кузатувчиларининг докладида кўрсатиб ўтилганидек, ўтган йил декабрь ойида Исроил яраш шартларини қирқ мартадан кўпроқ бузганлигини қайд қилган эди. Исроил қўшинлари Ливан территориясига қарата бир неча бор ўқ ўздилар, ҳарбий хизматчилари Ливан территориясининг ичкарисига кириб бориб, у ерда позицияларни эгаллаб турдилар. Исроил реактив самолётлари декабрь ойида Ливан территорияси устида 20 мартадан кўпроқ иғвогарлик мақсадида учиб юрди, ҳарбий кемалари эса Ливаннинг территориал сувларига икки марта кирди.

Шу районда тинчликни таҳдид остида қолдираётган Исроилнинг иғвогарликлари муносабати билан Ливан ўтган йил декабрь ойида БМТ кузатувчиларига 60 марта норозилик юборган эди.

Д. КЕНДАЛЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 6 январь. (ТАСС мухбири). Америка-Совет савдо-иқтисодий кенгаши правлениесининг Америка томонидан раиси, «Пепсико» компаниясининг президенти Д. Кендалл Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ривожлантиришни ёқлаб чиқди.

Д. Кендалл ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: бултур Совет-Америка иқтисодий ҳамкорлигининг айрим соҳаларида силжишга эришилди. Кескинликни юмшатиш душманлари вужудга келтираётган тўсиқларни ҳисобга олганда шу силжишнинг ўзи ҳам диққатга сазовордир, деди у.

СКАНДИНАВИЯДА БЎРОН

СТОКГОЛЬМ, 6 январь. (ТАСС). Ҳафта охирида Ғарбий Европада юз берган мисли кўрилмаган қаттиқ бўрон Скандинавия мамлакатлари ва қитъанинг марказий қисми томон жилиб борди Ёққан жала ва қор Швеция, Дания, Голландия, ГФР, Австрия, Бельгиянинг кўпгина районларида автомобиль қатновини тўхтатиб қўйди. Скандинавия ярим оролида шамолнинг тезлиги кеча соатига 130 километргача етди. Норвегияда сув босган районлардан 20 минг киши кўчириб олиб чиқилди.

Қор қалин тушганлигидан Альп тоғларининг Швейцария, Италия, Австрия территорияларида бир неча киши нобуд бўлди.

Шимолий денгизда кўтарилган пўртана тўхтамаётир Кейинги кунлар ичида Норвегия соҳиллари яқинида икки кема ғарқ бўлди. Чоғроқ бир балиқ овлаш кемаси командасининг етти аъзоси ҳалок бўлди. Ғарбий Норвегиянинг Берген шаҳри яқинида ғарқ бўлган кеманинг 170 га яқин йўловчисини қутқариб қолишга муваффақ бўлинди. Ғарбий Германия ва Англиянинг бедарак кетди деб эълон қилинган кемаларини излаш давом этмоқда.

Дастлабки маълумотларга кўра, кейинги бир неча кун ичида Европада бўрон натижасида жами 53 киши ҳалок бўлган, 14 киши бедарак йўқолган.

ИСПАНИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИ ИШ ТАШЛАДИ

МАДРИД, 6 январь. (ТАСС). Озодлик ва демократия учун, меҳнат шароитлари яхшиланиши учун курашда қатнашиб, қамоққа тушган кишиларга амнистия берилишини талаб қилаётган испан меҳнаткашларининг кураши кун сайин кучаймоқда. Бильбао ва Сан-Себастьянда бўлиб ўтган намойишларда бир неча минг киши қатнашди. Улар сиёсий маҳбусларга ялпи амнистия берилишини талаб қилдилар. Барселона яқинидаги Матаро саноат марказида ўтказилган намойиш иштирокчилари шаҳарнинг бош кўчаларидан «Амнистия берилсин» деган сўзлар ёзилган плакатларни кўтариб ўтдилар.

Кеча Мадрид метросининг ишчилари забастовка эълон қилдилар. Метрополитеннинг икки мингга яқин ишчиси маъмуриятдан иш ҳақини оширишни ва забастовка раҳбарлари таъқиб этилаётганлигини тўхтатишни талаб қилиш учун метро станцияларидан бирида митинг ўтказди.

Митинг қатнашчиларини тарқатиб юбориш учун полиция кўзни ёшлантирувчи газ ишлатди. Полициянинг ҳаракатларига қарши норозилик билдириш учун метрополитеннинг уч юздан кўпроқ ишчиси черковлардан бирига кириб, баррикада қуриб олди.

«Крайслер» фирмаси автомобиль заводининг 250 дан ошиқ хизматчиси забастовкада қатнашган ишчиларга маъмурият томонидан жарима солинганлигига қарши норозилик билдириб, иш ташлаганликларини эълон қилдилар. Улар касаба союзларининг эркин иш кўриши таъминланишини ҳам талаб қилмоқдалар.

МОНРЕАЛЬ. Бу ерда XXI ёзги олимпия ўйинлари қатнашчилари ва меҳмонларини кутиб олишга катта ҳозирлик кўрилмоқда. Олимпия қишлоғи қурилмоқда, спорт иншоотлари кенгаймоқда. Суратда: олимпия стадиони қурилиши.

ДПА—ТАСС фотоси.

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

Суҳбатимиз энди бошланган ҳам эдики, Миртолиб аканинг шогирди Н. Дадажонов кириб келди:

— Узр, суҳбатингизни бўлдим. Тунов куни бемор Т... келган эди. Тишини кўрдим, кўнгилдагидек. Яна ўзингиз ҳам кўринг. Қўллаган усулимиз яхши натижа берибди.

— Маъқул, албатта кўрамиз, — деди Миртолиб ака. Кейин у янги усул ҳақида бизга сўзлаб берди.

-Пломба моддаси вақти-соати етгач, аста-секин уваланиб туша бошлайди.

Пломба мустаҳкам бўлиши учун бир қатор усуллардан, чунончи термометрик ва қотишма методлари, вика мосламасидан фойдаланилади. Одатда бунда суюқлик моддасининг оғиз бўшлиғидаги миқдори ва ҳолати инобатга олинмас, оқибатда пломба материалининг тиш остидаги қисми ва чўгир атрофи қотмасдан қоларди. Эндиликда шифохонада оғиз бўшлиғидаги суюқлик миқдори, қурт еган ёки уваланиб тушган тишнинг ҳолати ҳисобга олиниб, стоматология фани ютуқлари, метод ва тавсиялари асосида иш кўрилади.

Бу ерда умуман Иттифоқимиздаги стоматология илмий-тадқиқот институтлари, кафедраларида эришилган ютуқлар жорий этиб турилади. Бу гал Москва стамотология медицина институтининг стоматология-терапияси кафедраси олимлари тавсия этган илғор методи қўлланилган эди, натижаси ёмон бўлмади.

Тиш ва милкда тез-тез учраб турадиган тиш пульпаси, тиш ҳужайраларининг шамоллаши, аралаш шишлар сингарилар билан оғриган беморлар Миртолиб Солиғов бошлиқ Тошкентдаги 5-стамотология поликлиникасининг Ғ. Юнусов, Ж. Усмонов, Н. Дадажонов сингари шифокорлар қўлидан даво топмоқда.

Ҳар бир касбнинг ўзига хос фазилати ва нозик томонлари бўлади. Шу маънода Миртолиб акани ўз касбининг барча нозик қирраларини англаган ижодкор врач, дейиш мумкин. Стоматология поликлиникасини замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозлашда, уни ишчан кадрлар билан мустаҳкамлаш ва аҳолига медицина хизмати кўрсатиш маданиятини юксалтириш ишларида унинг ҳам хизмати бор.

Н. РАҲИМЖОНОВ.
Б. АКБАРОВ.

РЕСПУБЛИКАМИЗ МАДҲИ

Жонажон партиямизнинг XXV съездига пойтахтимиз театрлари коллективларининг тараддудлари катта. Ўзбек Давлат «Еш гвардия» драма театри ҳам янги ижодий армуғонлар ҳозирламоқда.

Истеъдодли шоир Абдулла Ориповнинг «Ўзбекистон» қасидаси асосида бадиий композиция тайёрлашга киришилди. Асарда серқуёш республикамизнинг босиб ўтган шонли йўли ҳақида ҳикоя қилинади.

Бундан ташқари, «Қалдирғочлар учиб кетдилар» деган спектакль ҳам тақдим этилади.

ТАЖРИБА ХЎЖАЛИГИ ШУНАҚА БЎЛАДИМИ?

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Ўқув-тажриба хўжалиги, деганда ҳар жиҳатдан ибрат олса, ҳавас қилса бўладиган хўжалик кўз олдингизга келади.

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли ўқув-тажриба хўжалиги ҳам кўплар ибрат оладиган энг намунали, ҳар жиҳатдан етук даргоҳ бўлиши зарур. Ҳозир хўжалик ана шу юксак талабларга жавоб бера оладими? Ундаги фан ютуқларини жорий этиш, деҳқончилик маданиятини ошириш, техника воситаларидан самарали фойдаланиш, агротехника қоидаларини энг қулай ва мақсадга мувофиқ муддатларда ўтказиш ишларини бошқаларга намуна қилиб кўрсатса арзийдими?

Афсуски, ҳозир ўқув-тажриба хўжалиги ана шу талабларга тўла жавоб бера олмайди. Бу ерда таълим олаётган студентлар энг юксак иш намуналарини умуман кўрмайдилар, десак лоф эмас. Аксинча, илғор тажриба намуналарини эмас, энг қолоқ «тажриба»лар билан танишадилар.

Бу даъволарнинг қанчалик тўғрилигини исбот қилиш учун фактларга мурожаат этайлик.

Свердлов номли колхоз — райондаги оддий хўжаликлардан бири. Аммо, бу ердаги намунали ишлардан Киров номли ўқув-тажриба хўжалик раҳбарлари ўрнак олсалар, тажрибаларни ўрганиб, ўзларида татбиқ этсалар, арзийди. Масалан, Свердлов номли колхоз 950 гектар пахта майдонининг 200 гектарига маҳаллий ўғит, 750 гектарига минерал ўғит солиб, кузда сифатли шудгор қилиб қўйди. Киров номли хўжаликда 3100 гектар пахта майдонининг 2500 гектарига минерал, 200 гектарига маҳаллий ўғит солинган, аммо шудгор сифатсиз қилинган, 400 гектар ерга мутлақо ўғит солинмаган.

Чигит Киров номли хўжаликда 60 кунда, Свердлов номли колхозда 28 кунда ундириб олинган.

Мутахассис олимлар, «Ҳамиша ғўзани эрта озиқлантириш керак, охирги ўғитни июль ойидан қолдирмай бериш мақсадга мувофиқ», деб тавсия қиладилар. Лекин, мутахассислар етиштирадиган қишлоқ хўжалик институтининг ўқув-тажриба хўжалигида бу қоидага амал қилинмаган. Ғўзани озиқлантириш Свердлов номли колхозда 18 июлда тамомланган бўлса, ўқув-тажриба хўжалигида ғўзага 27 кун кеч — 15 августда ўғит солинган.

Терим бошлангунча колхозда ҳар гектар ерда 107 минг туп кўчат сақлаб қолинган бўлса, ўқув-тажриба хўжалигида 90 минг туп кўчат ўстирилган. Юқорида айтилганидек, ўқув-тажриба хўжалигида кўчат колхоздан 22 кун кеч, 60 кунда тўла ундириб олинган бўлишига қарамай, ғўза баргини тўкиш учун дефолиация деярли колхоз билан бир вақтда бошланган. Свердлов номли колхозда дефолиация 3 октябрда бошланиб, 12 октябрда тамомланган бўлса, тажриба хўжалигида 5 октябрда бошланиб, 20 октябрда тамом бўлган. Колхоз ҳар гектар ердан 35,7 центнердан ҳосил олган, ўтган йилга нисбатан ҳосилдорлик тўрт центнер кўтарилган. Тажриба хўжалигида эса ҳосилдорлик 24,7 центнердан ошмаган. Ўтган йилга нисбатан ҳосилдорлик салкам икки центнер пасайиб кетган.

Бу икки хўжаликда ҳар гектар ердан олинаётган даромад ҳам ҳар хил. Свердлов номли колхозда бир гектар ердан 1974 йилда 1491 сўм, 1975 йилда 1970 сўм даромад олинди. Ўқув-тажриба хўжалигида эса ҳар гектар ердан 1974 йилда 903 сўм, 1975 йилда 1020 сўм даромад олинган. Ўқув-тажриба хўжалигида бу йил ўтган йилга нисбатан ҳосилдорлик камайиб кетган бўлса ҳам, бир гектар ердан олинган даромад бу йил ошиб кетиш сабабини сўрадик. Ўқув-тажриба хўжалиги хўжалик ҳисобига ўтгани сабабли пахтанинг нархи ошган.

Пахтачилик соҳасидаги бошқа иш тажрибалари солиштирилганда ҳам бу икки хўжалик ўртасида катта тафовут борлигини кўриш мумкин.

Район партия конференциясида ҳам план бажарилмаган колхозлар қатори ўқув-тажриба хўжалиги тилга олинди, сабаблари алоҳида қайд этилди. Деҳқончилик маданиятининг юқори эмаслиги, фан ютуқлари турмушга секин татбиқ этилаётгани, минерал ва маҳаллий ўғитлардан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаётгани, агротехника тадбирлари қўпол равишда бузилаётганлиги, техникадан унумли фойдаланилмаётганлиги, иш сифатсиз бажарилганлиги кўрсатилди.

Дарҳақиқат, номи улуғ бўлган ўқув-тажриба хўжалиги ҳали ўз даражасига кўтарилмаган, райондаги қолоқ хўжаликлар даражасидан ҳам паст. Бу хўжалик фан ютуқларини қишлоқ хўжалигида, айниқса пахтачиликда татбиқ этишда бошқаларга намуна бўлиши керак эди. Янгиликка интилган Свердлов номли колхозда ибратли ишлар қилиняпти. Колхоз ғўзага тушган ҳашоратларга қарши курашиш учун ўтган йилларда 25—30 минг сўм харажат қилиб келган эди. Ҳозир эса бундай харажатлар анча қисқарган.

— Биз, — дейди колхоз раиси Муҳиддин Дўсанбоев, — олимлар билан ҳамкорликда иш олиб бориб, ҳашоратга қарши тўрт йилдан бери биологик кураш усулларини қўллаяпмиз, бу ишга борйўғи 4—5 минг сўм сарфлаяпмиз. Бу усул иқтисодий жиҳатдангина эмас, кишиларнинг соғлиғини сақлаш, фойдали ҳашоратларнинг қирилиб кетмаслиги, сув, ҳаво заҳарланмаслиги жиҳатидан ҳам фойдалидир.

Аммо, бу иш ўқув-тажриба хўжалигида амалга оширилаётгани йўқ. Ваҳоланки, бу тажриба хўжалик институтидаги олимлар илмий ишларининг мевасидир. Негадир бу фан ютуғини ўз тажриба хўжалигида синаб кўриш, амалга ошириш тўғрисида институт раҳбарлари ҳанузгача бош қотирмай келмоқдалар.

Тошкент қишлоқ хўжалик институти ўқув-тажриба хўжалигига қандай амалий ёрдам бераяпти? Бу саволга аниқ жавоб олиш қийин. Хўжаликдаги ўртоқлардан бири бу саволга «студентлар келиб, ўт юлиб кетишади», деб кулиб, жавоб берди. Эҳтимол, улар ғўза чопиғига, чеканкасига, трактор ҳайдашга, пахта теришга ёрдам беришаётгандир. Лекин бундан муҳимроқ — хўжалик даражасини юқори кўтаришга мадад берадиган илмий-техникавий ёрдам беришга институт ҳали дурустроқ киришгани йўқ.

Ўқув-тажриба хўжалигининг директори Рустам Каримовнинг ишлай бошлаганига ҳали бир йил ҳам тўлгани йўқ.

— Ажриқ босган ерлар жуда кўп экан, — дейди бизга директор. — Шунинг учун институтдан тажрибага келган студентларнинг кўп вақти ўт юлиш билан ўтади. Бу йил ажриқ босган 800 гектар ерга шудгордан кейин далапон сепдик.

— Қандай дозада?

— Дозасини қўшни колхозларга бориб ўрганиб келдик. Бири кўп, бири оз сепиш керак, дейди. Биз ўртачасини олиб, ишлатавердик.

— Институтдаги олимлар, мутахассислар ёрдам беришмадими?

Директор ҳа ҳам, йўқ ҳам демади. Кўриниб турибдики, институт ўзининг тажриба хўжалигига амалий ёрдам бермаяпти.

Ҳозир келгуси йил ҳосили учун ҳар тарафлама тайёргарлик кўриш керак бўлган пайт. Ер ҳайдаш, ўғит солиш, ариқ-зовурларни тозалашгина эмас, шу билан бирга экишда, ғўза парваришида, пахта теримида ҳал қилувчи роль ўйнайдиган техника воситаларини сифатли ремонт қилиб қўйиш керак. Институтда механизация кафедраси бор. Аммо, у ердаги ўртоқлар ўқув-тажриба хўжалигига келиб, лаоқал ҳол-аҳвол ҳам сўрамаганлар.

Хуллас, ўқув-тажриба хўжалигида талаб даражасида иш қилинаётгани йўқ. Ахир, райондаги илғор хўжаликлар гектаридан 35—38 центнердан ҳосил олаётган бир пайтда 24,7 центнердан ҳосил олган ўқув-тажриба хўжалигини намунали хўжлик, деб айтишга тил ҳам бормайди.

КПСС Марказий Комитетининг «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» тўғрисидаги КПСС XXV съездга лойиҳасида мамлакатда пахта ҳосилини 9 миллион тоннага етказиш кўзда тутилади. Шунинг учун ҳам пахта ҳосилдорлигини ошириш барча хўжаликлар учун биринчи даражали вазифа бўлиб қолди. Тажриба хўжалигида ҳам ҳосилдорликни кўтариш тўғрисида жиддий ўйлаш зарур. Аввало ерларни катта ҳажмда капитал планировка қилиш, мелиорация ишларини бажариш талаб этилади. Бу тадбирларни амалга оширишда алоқадор республика, область, район, партия, совет ташкилотлари, айниқса, қишлоқ хўжалик институти раҳбарлари олимлари амалий ёрдам беришлари керак.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

ҚОРАҚАМИШ массиви даги «Олимпия» микрорайони тобора кенгаймоқда. Янги йил арафасида бу ерда бирйўла ўнта турар-жой биноси қуриб фойдаланишга топширилди. Суратда: микрорайон участкаларидан бирининг кўриниши.
И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ҚИЗИҚАРЛИ ЛЕКЦИЯЛАР

Студентлар шаҳарчасидаги ҳуқуқшунослар ётоқхонасида яқинда «Европада хавфсизликни таъминлаш учун кураш ва халқлар дўстлиги» деган мавзуда қизиқарли лекция бўлиб ўтди. Тошкент Давлат университетининг доценти А. Харламвиду ўқиган бу лекция давомида ёш ҳуқуқшунослар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

Студентлар шаҳарчасида турли мавзуларга бағишланган бундай лекциялар тез-тез ўтказиб турилади. Чунончи, «Коммунистик аҳлоқ ва турмуш маданияти», Халқаро мавзудаги «Дўстлигимиз абадий», «Спортни шарафлаймиз» ва бошқа лекциялар тингловчиларда яхши таассурот қолдирмоқда.

А. ТАРТАУЛОВ.

•

ЯНГИ БИНОЛАР

Пойтахтимиз н и н г Фрунзе райони тобора кенгайиб, обод бўлиб бормоқда.

Богдан Хмельницкий кўчасидаги 1-микрорайонда ҳадемай тўртта турар-жой биноси фойдаланишга топширилади. Бу ерда 1-уйсозлик бошқармасининг қўли гул қурувчилари бинога пардоз беришмоқда. Айниқса, Анатолий Ермаков ва Алексей Курайкин бошчилигидаги комплекс бригадалар ўрнак кўрсатиб меҳнат қиляптилар. Ўзаро социалистик мусобақада эса А. Курайкин бошчилигидаги бинокорлар пешқадамдир. Бригада шу пайтгача 285 минг сўмлик иш бажарди.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ.

•

ДИПЛОМ СПЕКТАКЛЛАРИ

Тошкент маданий-оқартув техникумининг режиссёрлар тайёрлаш группаси шу кунларда диплом спектаклларини саҳналаштирмоқда.

Студентларга бу ишда техникум ўқитувчилари яқиндан ёрдам беришмоқда. Талабалар Д. Усмонов ва Т. Иброҳимбеков сингари тажрибали устозлар раҳбарлигида В. Людмиловнинг «Оппоғим» асарини саҳнага қўйдилар. Жюри аъзолари спектакль қатнашчилари ва режиссёрларга яхши баҳо беришди. 3-махсус театр группасининг талабалари барча ролларни зўр маҳорат билан ижро этдилар.

Техникумнинг клуб бўлимини битирувчилар эса Б. Лавроновнинг «Оддий нарса ҳақида ҳикоя» қиссаси асосида инсценировка тайёрладилар. Ёш санъаткорлар ўзларининг бу дастлабки мустақил ишларини партиянинг XXV съездига бағишладилар.

Т. РАҲМОНБЕРДИЕВ.

МУҲИТ ВА САЛОМАТЛИК

ШОВҚИНГА ҚАРШИ КУРАШАЙЛИК

Халқ хўжалигини комплекс механизациялаш ва машиналаштириш даражаси тобора ўсаяпти. Кенг-кенг кўчалар бўйлаб қатнаётган транспорт турлари кўпаяпти.

Бунинг оқибатида ишлаб чиқариш ва кўча транспорт ҳаракатидан ҳосил бўлаётган шовқинлар киши саломатлигига салбий таъсир кўрсатаётгани ҳам ҳеч кимга сир эмас. Совет ва чет эл гигиеначи шифокорлар олиб бораётган тадқиқотлар шуни кўрсатмоқдаки, кейинги ўн йилда йирик саноат шаҳарларида шовқин даражаси икки марта ошиб кетди. Шовқин кишиларда уйқусизлик касаллигини келтириб чиқармоқда, уларнинг меҳнатдан сўнг мириқиб ҳордиқ чиқаришларига тўсқинлик қилмоқда. Кун бўйи меҳнат қилиб, чарчаган киши қулоғига водопровод жўмрагидан томиб турган томчининг овози ҳам ёқмайди. Иш давомида турли хил шовқинларни ўзига қабул қилган организм энди томчининг овозини ҳам сингдиролмай қолади.

Тадқиқотчиларнинг айтишича, 4 соат давомида киши организми бетўхтов қабул қилган шовқин 16 соатдан кейингина тарқалар экан. Сершовқин жойларда яшаб меҳнат қилган кишиларда қон босими ва ошқозон касаллиги сокин шароитда меҳнат қилган кишиларга нисбатан кўпроқ учраётганлиги шифокорларни ташвишлантирмоқда. Айниқса, машинасозлик ва тўқимачилик саноати корхоналарида шовқин даражаси кучлидир. Шовқин ишчиларнинг руҳий реакцияси ҳамда эътиборини сусайтиради, меҳнат унумдорлигини 15—20 процент камайтиради.

Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан 1970 йилда соғлиқни сақлаш бўйича қабул қилинган Қонуннинг 29-моддасида шаҳарлардаги шовқинларни тугатиш лозимлиги алоҳида уқтирилган. Шу қонун асосида Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузурида шовқинга қарши курашувчи махсус комиссия тузилди. Шаҳар ижроия комитетининг соғлиқни сақлаш доимий комиссияси аъзолари шовқинга қарши курашда активликни оширдилар. Қўрилган тадбирлар туфайли шаҳарнинг кўпгина районларида шовқин маълум даражада камайди.

Лекин, шовқинга қарши курашга ҳамма ҳам бирдай киришмаётганлиги кишини ажаблантирмоқда. Ҳали ҳам аэропорт атрофидаги шовқин даражаси нормага тўғри келмайди. Самолётлар шовқинини пасайтиришга қаратилган қурилмалар ишлаб чиқилмаяпти.

Тошкент темир йўли шаҳарнинг учдан бир қисмини кесиб ўтган. Шаҳар территориясида темир йўл узелининг 11 та станцияси бор. Темирйўл атрофида истиқомат қилаётган аҳоли тепловозларнинг, радиокарнайларнинг овозидан шикоят қилмоқдалар. Тошкент темир йўл бўлинмаси раҳбарлари эса шовқинни пасайтириш устида ҳеч бир қайғурмаяптилар.

Шаҳардаги шовқинни асосан автотранспорт ва электр транспорти воситалари ҳосил қилмоқда. Бир қараганда, барча автохўжаликлар шовқинга қарши курашаётгандек кўринади, уларда шовқинга қарши кураш тадбирлари ишлаб чиқилган. Лекин, бу тадбирлар қандай амалга оширилаётганлиги билан қизиқсангиз, бошқача манзарага дуч келасиз.

127 та автохўжаликда биз текширув ўтказдик. Текширув давомида шу нарса маълум бўлдики, 1820 та автомобилдан 843 таси ортиқча шовқин чиқарар экан. Бунда корхона раҳбарларининг ҳам, ГАИ инспекторларининг ҳам айби бор. Улар ҳамшаҳарларимиз тинчини бузаётган машиналарга бепарво қарамоқдалар. Бинобарин, МАЗ ва КРАз маркали юк машиналари 95 децибелл, мотоцикл, ЗИЛ—150, ГАЗ—51 юк машиналари 90 децибелл, трамвай 88 децибелл куч билан шовқин чиқариши мутахассисларга аён-ку! Носоз машиналар бундан ҳам кучлироқ шовқин чиқариши мумкин. Шунинг учун рейсларга ҳар жиҳатдан мукаммал созланган транспорт воситаларини чиқариш керак.

Саноат корхоналарида ҳосил бўлаётган шовқинларга қарши кураш ҳам эътиборимиздан четда қолмаслиги керак. Тошкент тўқимачилик комбинати, трактор заводи, «Узбексельмаш» заводи каби йирик корхоналарда шовқин ва тебраниш даражаси анча баланддир. Корхоналарда шовқинга қарши курашувчи ва шовқин даражасини аниқловчи лабораториялар тузиш мақсадга мувофиқ бўлади. Ишчи ўринларида, станок ёнларида, корхонага яқин турган уй-жойларда шовқинни йўқотиш имконини берувчи тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларни амалга ошириш лозим.

Ишчи куни бўйи корхонада меҳнат қилганидан сўнг сокин зоналарда ҳордиқ чиқаргиси келади. Бунинг учун энг аввало турар-жой кварталалрини шовқиндан ҳимоя қилиш йўлларини топиш керак. Уй-жойларни иложи борича магистрал йўллардан узоқроқда қуриш керак. Лойиҳачилар янги кварталлар лойиҳасини тузишаётганда бўлажак ҳиёбонлар ва истироҳат боғларига ҳам эътиборларини қаратсинлар. Кўкаламзор зона қанчалик кўп бўлса, биз шовқиннинг таъсирини камайтирган, кварталларни чанг-чундан асраган бўламиз.

Кўриниб турибдики, шовқинга қарши кураш барча касб эгаларининг ишидир. Шаҳар осойишталигини сақлашга ёрдам берувчи комплекс тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга ҳамма ташкилотлар алоҳида эътибор беришлари лозим.

А. ЗОҲИДОВ,
профессор, СССР медицина Фанлари академияси мухбир аъзоси.

ЯНГИ ташкил қилинган Тошкент районидаги 2-болалар боғчасида ўғил-қизлар қувнаб-яшнашлари учун барча зарур шароитлар яратиб берилган. Айниқса шу кунларда кичкинтойларнинг қувончи чексиз. Боғчада янги йил байрамлари бўлиб ўтмоқда. Суратларда: боғчада арча байрами бўлмоқда. Ж. Тўраев фотолари.

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Барча қатори музей ходимлари ҳам КПССнинг бўлажак XXV съездини муносиб кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар.

Ҳар бир сана биз учун катта байрамдир. Ўтган давр мобайнида турли хил тарихий воқеаларга бағишлаб қатор фотокўргазмалар ташкил этдик. «Ленин образи кинода», «Бугунги ўзбек киноси», «Улуғ Ватан уруши экранда», «Совет кино юлдузлари» каби мавзуларда ташкил қилинган фотокўргазмалар минг-минглаб томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди.

Съезд шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажара бориб, биз пойтахтнинг бир қатор кинотеатрларида сеанслардан олдин кино санъати, таниқли кино артистлари ҳақида суҳбат ва лекциялар ўтказмоқдамиз.

Маълумки, Ўзбекистонда кино санъатининг куртак ёзишида рус санъаткорларининг таъсири кучли бўлган. Ўша пайтдаги ижодий алоқаларни ўрганиш мақсадида биз яқинда «Мосфильм» студиясида бўлдик ва студия қошида ташкил этилган кино музейи экспозицияларини зўр қизиқиш билан кўздан кечирдик. Унда социалистик кино санъати босиб ўтган зафарли йўл тўлақонли ифодаланган эди. Сўнг 1925—1946 йилларда Ўзбекистонда яшаб ижод қилган кинорежиссер М. Авербах билан учрашдик.

Кекса санъаткор бизга ўзбек киноси санъати тарихига оид ҳужжатларни тақдим этди. Улар орасида 1927 йилда суратга олинган «Сачвон» бадиий фильми афишаларидан намуналар, «Шарқ юлдузи» киностудиясининг умумий кўриниши, ўзбек киносига оид ҳужжатлардан кўчирмалар бор эди.

Б. Асмус, Н. Кладо, А. Файт каби санъаткорлар билан бўлган учрашувлар ҳам қизиқарли ўтди. Улар ўз шахсий архивларидан Ўзбекистон киносига оид ҳужжатлар ва фотосуратларни музейимизга совға қилдилар. Тарихий экспонатлар яқин кунлар ичида музейимиз залларидан жой олади.

Биз тарих билан томошабинларни яқиндан таништиришга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Чунки, тарихни билмай туриб, бугунги кунимиз қадрига етиб бўлмайди. Музей залига қўйилган экспонатларнинг катта қисми ўзбек кино санъати пойдеворига биринчи ғиштни қўйган устозлар тўғрисида ҳикоя қилади. Эндиликда биз Л. Файзиев, Ш. Аббосов, Р. Ботиров каби иккинчи авлод санъаткорлари ижодини ҳам экспонатлар тили билан кенг талқин қилишга бел боғлаяпмиз.

Э. ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон кино санъати музейи директори.

Спорт

БОКС ЯНГИЛИКЛАРИ

Биринчи марта Каунас шаҳрида касаба союз спорт ташкилотлари олимпия тайёргарлиги таянч пунктларининг бокс бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари бўлиб ўтди. Кескин «жанг»ларда 21 команданинг юздан ортиқ вакили турнир ғолиби бўлиш учун рингга чиқди.

Бундай мусобақалар касаба союзларнинг кўнгилли спорт жамиятларида боксни ривожлантириш учун жуда фойдали эканлиги мазкур турнирда яққол сезилди. Қизиқарли учрашувларда фахрий шохсупа тўрига кўтарилганлар орасида тошкентлик спартакчи Григорий Муллаев ҳам бор. У барча «жанг»ларда ажойиб маҳорат намойиш қилиб, ғолиблик унвонини қўлга киритди.

Тошкентда эса тўрт кун мобайнида «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти область Советининг биринчилиги бўлиб ўтди. Студентлар учун бу биринчилик ўтган йил охиридаги сўнгги мусобақа эди.

Ўз вазн-категорияларида ТошДУ студентлари Р. Ғуломов, физкультура институти вакиллари М. Раззоқов, И Баротохунов, В. Григорьев, А. Зокиров, Б. Ворковец ҳамда Р. Мифтаховлар, Тошкент политехника институти спортчиларидан С. Кузнецов ва Т. Аҳмаджоновлар область чемпиони деган номни қўлга киритишди.

МАСТЕРЛАР САФИ КЕНГАЙДИ

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети бир группа спортчиларга Бутуниттифоқ ягона спорт классификацияси норма ва талабларини бажарганликлари учун «СССР спорт мастери» унвонини берди.

Юксак унвонга сазовор бўлганлар орасида тошкентлик акробатикачилардан Е. Ряскина ва А. Муҳаррамов («Буревестник»), чирчиқлик велосипедчилар Я. Фридель ҳамда Ф. Бурганов («Меҳнат»)лар бор. Шунингдек, андижонлик динамочилардан В. Карант, Б. Расулов, С. Шамшетов, пахтакорчи О. Чорнев, стол теннисчилари — «Меҳнат» вакиллари Р. Аванесов, А. Мазаев, Ш. Сейтаблаев, спартакчилар В. Шакарьянц, Р. Шириев, К. Ли (ҳаммаси Андижондан) ҳам СССР спорт мастери унвонига сазовор бўлдилар.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ШУ ҲАМ ХИЗМАТМИ?

Ўтган йил сентябрь ойи охирида Ленин номли якка буюртмалар тикиш фабрикасининг филиали — «Шодлик» ательесига бориб ўз материалимдан костюм тикиб беришларини сўрадим.

Буюртмани бичиқчи-уста Қосим Жилаев бажонудил қабул қилди. Кейин айтилган муддатда костюмни кийиб кўришга бордим, лекин бичиқчи уста ишга келмабди. Яна икки марта ательеда бўлдим. Олтмиш ёш ҳолим билан овора бўлганим қолди, холос. Сўнгра Октябрь байрамига костюм тайёр бўлишини айтишди. Байрамдан уч кун ўтиб костюм қўлимга тегди. Уни кийишга кийдиму, аммо... Чап енги узун, шими бўлса мутлақо тўғри келмасди.

Костюмни тўғрилаб беришларини илтимос қилиб, ательега кўп марта бордим. Барибир овораи сарсон бўляпман Бичиқчи Қ. Жилаев, филиал мудири Л. И. Жаркова ҳамон пинагини бузишмаяпти.

Бу локайдликка Ленин номли якка буюртмалар тикиш фабрикасининг дирекцияси нима деркин?

З. ИСАМУҲАМЕДОВ,
Тошкент шаҳри.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги базасидаги
104-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги мутахассисликлар бўйича
1975—76 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

АВТОМАТИКА ВА КОНТРОЛЬ ЎЛЧОВ АСБОБЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРО-СЛЕСАРЬ, АВТОМАТИКА ВА РЕЛЕ ҲИМОЯСИ АППАРАТУРАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТЕР, ТЕПЛОТЕХНИКА УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОСЛЕСАРЬ, КУЧЛИ ТАРМОҚЛАР ВА ЁРИТИШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ, ПОДСТАНЦИЯ ВА СТАНЦИЯЛАР МОНТАЖИ ВА РЕМОНТИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ, ЭЛЕКТР УЗАТИШ ЛИНИЯЛАРИ МОНТАЖИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТЕР.

Ўқиш муддати — 1, 2, 3 йил.

КАБЕЛЧИ-ЭЛЕКТРОМОНТЕР (юқори вольтли тармоқлар).

Ўқиш муддати — 1—3 йил.

ТУРБИНА АГРЕГАТЛАРИ МОНТАЖИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, ҚОЗОН АГРЕГАТЛАРИ МОНТАЖИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ.

Ўқиш муддати — 1—2 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқишни тугатганлар мутахассислик билан биргаликда ўрта маълумот ҳам оладилар. Билим юртини аъло баҳо билан битирганлар хоҳишлари бўлган тақдирда олий ўқув юртига йўлланма билан юборилади.

Бир ва икки йиллик ўқишларга 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

ҲАММА ЎҚУВЧИЛАР КУНИГА УЧ МАҲАЛ ОВҚАТ, КИЙИМ-БОШ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ДАВРИДА ПУЛ МУКОФОТИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Билим юртига Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қисқа муддатли ўқишга қабул қилинадилар ва уларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Кирувчилар директор номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: маълумоти тўғрисида ҳужжат, паспорт, ҳарбий билет, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат, турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, медицина справкаси.

ҲУЖЖАТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Орджоникидзе район, ТашГРЭС посёлкаси (62-автобус, Олой бозоридан ТашГРЭСга қатнайди). Телефон: 62-12-16, коммутатор, қўшимча 6-12, 6-26, 3-18.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мультфильм. 18.20 — «Иқбол» программаси. 18.40 — **«Ахборот».** 18.55 — Концерт 19.15 — «Миллионлар ленинча университети» (Москва) 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — «Съезддан — съездгача. Совет Латвияси». 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Хоккей: «Чикаго Блэк Хоук» — «Крылья Советов».** **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Қўғирчоқ театри. 12.30 — «Мовий осмон тегрaсида» (телефильм). 17.55 — МОСКВА. 20.00—ТОШКЕНТ. 21.30 — Концерт. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 — **«Кўл бўйида»** (бадиий фильм, 1-серия). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Болалар учун фильмлар. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Фильм-концерт. 21.30 —Телевизион бадиий фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8/I да **Аяжонларим** (12.00), **Қароқчилар** (19.30), 9/I да **Аяжонларим** (12.00), **Уйланиш** (19.30), 10/I да **Мен Чилига ишонаман** (12.00), **Кўрмайин босдим тиконни** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 8/I да **Хонума хоним** (12.00). **Олифта** (19.30), 9/I да **Олифта** (12.00), **Тошболта ошиқ** (19.00), 10/I да **Жон қизлар** (12.00), **Нурхон** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА—8/I да **Номзодлар** (11.00, 15.00), 9/I да **Ташвишланманг онажон** (11.00, 15.00), 10/I да **Оқар сувлар** (11.00, 15.00).

ШАПИТО циркида — «ЦИРКДА АРЧА» ТОМОШАЛАРИ (12.00, 15.00, 19.30).

КИНО

Амрапали — НАВОИЙ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС», «ЧАЙКА», «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Парашютчилар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
11 ЯНВАРЬ 10.00, 13.00, 16.00 ДА
«БИЛЛУР АРЧА»
МОСКВА МУЗ УСТИДА БАЛЕТИ СОЛИСТЛАРИ:
Сергей **ЧЕТВЕРУХИН**, Татьяна **НЕМЦОВА**, Василий **БЛАГОВ**, Александр **БАЙЧУК** ва бошқалар иштирокида.
ХАЙРЛАШУВ ТОМОШАЛАРИ
Билет баҳоси — бир сўм.
БИЛЕТЛАР МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИ КАССАСИДА 10.00 ДАН 19.00 ГАЧА СОТИЛМОҚДА.
Справкаларни 46-03-12 телефон номери орқали олиш мумкин.

ЯНГИЙЎЛ «НОРМАЛЬ» ЗАВОДИГА
қурилиш ишчилари, металларни совуқ ҳолда ишлаш бўйича инженер-механик, инженер-иқтисодчи, техник-қурувчи, автоматчиларга шогирдлар, гальваник қоплаш учун ишчилар
КЕРАК
Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.
Мурожаат учун адрес: Янгийўл шаҳри, Комсомольская кўчаси, 8-уй.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР
коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.

Р—03116. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26 Индекс 64634. В. — 2463.